

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

FÖLDTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA

A Földtudományok Osztálya és bizottságainak beszámolója a 2017. évről

A Földtudományok Osztályának határozatai az arra jogosult személyek számára a Korlátozott Hozzáférésű Tárhelyen (KOHO) [itt](#) férhetők hozzá.

Budapest, 2018. február 2.

1051 Budapest, Nádor utca 7. (1245 Budapest, Pf. 1000)

Telefon: +36 1 411-6350 / Fax: +36 1 411-6122 / E-mail: fold@titkarsag.mta.hu / www.mta.hu

Tartalom:

Tartalom	1. oldal
A földtudomány feladata	2. oldal
A Földtudományok Osztálya és bizottságai összefoglaló beszámolója a 2017. évről	3. oldal
A Földtudományok Osztálya beszámolója a 2017. évről	5. oldal
A Bányászati Tudományos Bizottság beszámolója a 2017. évről	23. oldal
A Földtani Tudományos Bizottság beszámolója a 2017. évről	25. oldal
A Geodéziai és Geoinformatikai Tudományos Bizottság beszámolója a 2017. évről	30. oldal
A Geofizikai Tudományos Bizottság beszámolója a 2017. évről	32. oldal
A Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság beszámolója a 2017. évről	34. oldal
A Meteorológiai Tudományos Bizottság beszámolója a 2017. évről	42. oldal
A Paleontológiai Tudományos Bizottság beszámolója a 2017. évről	49. oldal
A Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság beszámolója a 2017. évről	51. oldal
A Természetföldrajzi Tudományos Bizottság beszámolója a 2017. évről	56. oldal
A Földtudományi Doktori Bizottság beszámolója a 2017. évről	69. oldal
A Hidrológiai Osztályközi Állandó Bizottság beszámolója a 2017. évről	71. oldal

A földtudomány feladata

A földtudomány a Föld alakját, erőtereit, felépítését, fejlődését, méreteit, térbeli tájékozását, a bolygó belsejében, felszínén és külső öveiben lejátszódó folyamatokat és ezek kölcsönhatásait vizsgálja, modellezi és jelzi előre. Ezen belül nagy figyelmet szentel az élő és élettelen földi szférák közötti kapcsolatok feltárásának. Jellemzője az időbeliség és térbeliség. A földtudomány célja megérteni a teljes földi rendszer múlt-, jelen- és jövőbeli viselkedését. Fontos integráló szerepe van nemcsak a társadalomtudományi, valamint az élő és élettelen természettudományi területek között, hanem egyben a fizika, kémia és biológia módszereinek alkalmazása révén az egész Föld és emberiség történetének, jelenének és várható fejlődési irányainak kutatásában is. Feladata a magyar földnek és a hazai környezet állapotának felmérése, értékelése, a tendenciák kimutatása és az eredmények közzététele.

A földtudomány nélkülözhetetlen a kormányzati döntésekhez szükséges alapinformációk megalkotásához is. Ilyenek többek között, az energiatermeléssel, nyersanyag-ellátottsággal, időjárási hatásokkal, vízügyi döntésekkel, természeti veszélyforrások elleni védelemmel, az életminőség javításával és a környezetvédelmi kérdésekkel kapcsolatos döntések is. Fontos tevékenységet fejtenek ki az egyes tudományterületek a természeti adottságaink védelme, turisztikai célú hasznosítása, műemlékvédelmi-, illetve helyreállítási munkálatok terén is, amelyek jelentős hatással vannak az ország gazdasági teljesítőképességére.

*(Pantó György – Ádám J. – Mészáros E.: Földtudomány
In: Glatz Ferenc (szerk.): Tudománypolitika Magyarországon II. A diszciplínák művelése.
2002 Budapest, MTA)*

ÖSSZEFOGLALÓ
a Földtudományok Osztálya és bizottságainak
2017. évi munkájáról

A Földtudományok Osztálya 2017 végén 896 köztestületi tagot fogott össze. A földtudományi köztestületi tagok közül 162 fő kandidátus, 496 fő PhD, 111 fő a tudomány doktora, illetve az MTA doktora, 4 fő az MTA levelező tagja és 22 fő az MTA rendes tagja. Sajnálatos esemény volt az év során, hogy Pápay József, az MTA rendes tagja életének 79. évében elhunyt. A tiszteleti tagok létszáma 22 fő, a külső tagoké 12 fő. 2017-ben a köztestületi tagok létszáma 16 fővel gyarapodott. Az Osztály 2016-ban választott akadémikusai közül 2017-ban tartotta székfoglalóját Demény Attila, Kocsis Károly és Pósfai Mihály az MTA rendes tagjai, továbbá Mojzsis, Stephen J., PhD az MTA külső tagja és Cloetingh, Sierd, PhD, az MTA tiszteleti tagja.

Az Osztály júniusban tisztújítást tartott: a második ciklusának lezárultával osztályelnökké újból már meg nem választható Vörös Attila, az MTA rendes tagja leköszönését követően Bozó László, az MTA rendes tagja, eddigi osztályelnök-helyettes vette át az osztály vezetését. Az új osztályelnök-helyettes Pálfy József, az MTA levelező tagja lett.

Az Osztály havi rendszerességgel - május, július és augusztus kivételével - tart osztályüléseket. Figyelemmel kíséri, segíti és értékeli a területéhez kapcsolódó tudományos tevékenységet, állást foglal tudományos, tudománypolitikai, tudományszervezési kérdésekben, véleményt nyilvánít akadémiai kutatóintézetek és az MTA által támogatott kutatócsoportok tevékenységéről. Az Osztály területén az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont összefogásával három akadémiai kutatóintézet (Földrajztudományi Intézet, Geodéziai és Geofizikai Intézet, valamint a Földtani és Geokémiai Intézet) és több MTA támogatású kutatócsoport működik. Az Osztály segíti és figyelemmel kíséri a Magyar Földrajzi Társaság tevékenységét is, a Magyarhoni Földtani Társulattal szerződés szabályozta módon működik együtt.

Az Osztály testületi feladatait tudományos bizottsági hálózat segítségével látja el: a sokszínű földtudomány művelését támogatja azzal, hogy felügyelete alatt kilenc tudományos bizottság és egy osztályközi állandó bizottság működik. A bizottságok többségének albizottságai is vannak, az albizottságok száma csaknem 25.

Az Osztály köztestületi feladatai között első helyen említhető a tudományos minősítési rendszer működtetése, melynek keretében az MTA doktora tudományos címre benyújtott pályázatok elbírálásában 18 tagú külön doktori bizottság működik közre. Az elmúlt évben az Osztály a bizottság bevonásával három doktori pályázattal foglalkozott, 2017-ben két földtudományi szakember nyerte el az MTA doktora tudományos címet.

Az Osztály 2017-ben is fogalmazott meg személyi javaslatokat különböző állami- és akadémiai díjakra, kitüntetésekre, szakértőket jelölt különböző testületekbe, védnökséget vállalt különböző tudományos rendezvényeken. A kitüntetett/díjazott szakemberek listája az osztály beszámolójában olvasható.

Az Osztály az év folyamán több kiemelt rendezvényt szervezett: februárban nagy érdeklődés mellett rendezte meg az MTA földtudományi intézetei és támogatott kutatócsoportjai immáron hagyományos tudományos ülését, amelyen a meghívott előadók beszámoltak a közelmúltbeli tudományos eredményekről, szerteágazó tevékenységükről. A rendezvények részletes bemutatása az osztály beszámolójában olvasható.

A 2017. évben az osztályülések keretein belül hat alkalommal került sor tudományos, illetve tudománypolitikai jellegű összefoglaló előadásra.

Az Akadémia közfeladatainak ellátása részeként az Osztály a könyv- és folyóirat-kiadás támogatásában is részt vállal: 2017-ben az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságának egyetértésével négy rangos, az adott szakterület központi publikációs fórumaként nyilvántartott folyóirat és két könyv támogatására nyílt lehetőség több mint 5,8 millió Ft összértékben. Az Osztály tagjai számos földtudományi szakmai folyóirat, periodika főszerkesztői, szerkesztői, vagy tagjai a szerkesztőbizottságoknak.

Az Osztály tagjai külföldi szakmai útjainak és külföldi szakemberek hazai vendégfogadásának támogatásában is közreműködik: ennek keretében az Osztály egyetértésével az Akadémia csaknem 2,3 millió Ft értékben támogatta földtudományi illetőségű köztisztviselői tagok hét külföldi utazását.

Budapest, 2018. február 2.

Bozó László
osztályelnök

Pálfy József
osztályelnök-helyettes

Az MTA Földtudományok Osztálya 2017. évi tevékenysége

1. A tudományos osztály tisztségviselői:

Osztályelnök: Bozó László, az MTA rendes tagja (2017. június 20-ig Vörös Attila, az MTA rendes tagja)

Osztályelnök-helyettes: Pálfy József, az MTA levelező tagja (2017. június 20-ig Bozó László, az MTA rendes tagja)

2. A tudományos osztály létszáma: 42 fő

Rendes tag: 22

Levelező tag: 4

Közgyűlési képviselő: 16

Tanácskozási jogú tag: 13

Állandó meghívott: 5

Összesen: 60

Külső tag: 12

Tiszteleti tag: 22

Összesen: 34

3. A tudományos osztályhoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 896 fő

Hazai köztestületi tagok:

Rendes tag: 22

Levelező tag: 4

MTA doktora: 70

tudomány doktora: 41

Kandidátus: 162

PhD: 496

Összesen: 795

Külső köztestületi tagok:

Külső tag: 12

Tiszteleti tag: 22

Egyéb: 67

Összesen: 101

4. A tudományos osztályhoz tartozó tudományos, doktori és állandó bizottságok:

a. tudományos bizottságok:

1. Bányászati Tudományos Bizottság

2. Földtani Tudományos Bizottság

3. Geodéziai és Geoinformatikai Tudományos Bizottság

4. Geofizikai Tudományos Bizottság

5. Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság
6. Meteorológiai Tudományos Bizottság
7. Paleontológiai Tudományos Bizottság
8. Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság
9. Természetföldrajzi Tudományos Bizottság

b. osztályközi tudományos bizottság:

–

c. doktori bizottságok:

Földtudományi Doktori Bizottság

d. állandó bizottság:

–

e. osztályközi állandó bizottság:

Hidrológiai Osztályközi Állandó Bizottság
(IV., V., VI., VII. és a VIII. osztállyal közös)

5. A tudományos osztály testületi munkája, ülései (időpont, helyszín, napirend):
2017. január 17. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

- 1./ Az MTA Alapszabálya és Ügyrendje módosításából következő aktuális feladatok
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 2./ Osztályelnöki tájékoztató
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 3./ Doktori ügyek (Farsang Andrea és Pap Norbert)
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 4./ Az osztály tisztújítását koordináló Jelölőbizottság tagjainak delegálása
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 5./ Egyebek
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2017. február 21. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

- 1./ Lovász László, az MTA elnöke látogatása, konzultáció
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2./ Tudományos előadás: Tévhitek és valóság a kvantitatív tájanalízis gyakorlatában
Előadó: Szabó Szilárd, az MTA doktora

3./ Osztályelnöki tájékoztató

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

4./ A 2016. évi bizottsági beszámolók és az osztálybeszámoló jóváhagyása

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

5./ Egyebek

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2017. március 21. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ Tudományos előadás: A geomorfológia új közelítésben - nemzetközi együttműködésben végzett fotóstatistikai, morfometriai (digitális domborzatmodell) és kronológiai vizsgálatok Szantorini késő bronzkori /minőszi/ vulkánkitörésének példáján

Előadó: Karátson Dávid, az MTA doktora

2./ Osztályelnöki tájékoztató

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

3./ Az MTA-kutatóhálózat szakmai felülvizsgálatáról elkészített és az Osztály illetékességi körébe tartozó tudományterületi összegző jelentés megvitatása

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

4./ A Publikációs Elnöki Bizottság közléspolitikai tárgyában készített összefoglalójának megvitatása

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

5./ Egyebek

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2017. április 18. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ Tudományos előadás – Földön kívüli földek: a csillagászat és a földtudományok találkozási pontjai más csillagok körül

Előadó: Kiss L. László, az MTA levelező tagja

2./ Osztályelnöki tájékoztató

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

3./ Egyebek

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2017. június 20. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ Osztályelnöki tájékoztató

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2./ Doktori ügy: Kereszturi Ákos és Kozma Gábor doktori ügye

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

3./ A 2018. évi Széchenyi-díjra és az Eötvös József-koszorúra beérkezett javaslatok elbírálása

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

4./ Tagdelegálás a Vezetői Kollégium Szociális Bizottságába és Könyvtári Bizottságába

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

5./ A tudományos bizottságok megújításának aktuális kérdései

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

6./ Egyebek

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

7./ Tiszújítás – az osztály szavazati jogú tagjainak zárt ülése (a kezdés várható időpontja 11.15)

Előterjesztő: Bokor József, az MTA rendes tagja, az MTA alelnöke

2017. szeptember 19. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ Tudományos előadás – A termikektől a hurrikánokig: a légköri konvekció

Előadó: Horváth Ákos, a földrajztudomány kandidátusa

2./ Osztályelnöki tájékoztató

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

3./ Doktori ügy: Kereszturi Ákos doktori ügye

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

4./ Javaslattétel a 2018-as akadémiai folyóirat-támogatási pályázat meghívásra javasolt földtudományi folyóirataira

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

5./ Egyebek

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2017. október 17. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ Az akadémiai doktori szabályrendszer megújításának aktuális kérdései

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2./ Tudományos előadás – Az egységes mértékrendszer kialakítása és hazai bevezetésének akadémiai vonatkozásai

Előadó: Ádám József, az MTA rendes tagja

3./ Osztályelnöki tájékoztató

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

4./ A tudományos bizottságok megújításának aktuális kérdései

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

5./ Egyebek

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2017. november 21. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ Tudományos előadás: Gyors klímaváltozási események és öskörnyezeti válaszok a Déli-Kárpátokban 16 ezer évtől napjainkig

Előadó: Magyarai Enikő, az MTA doktora

2./ Osztályelnöki tájékoztató

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

3./ A tudományos bizottságok megújításának aktuális kérdései

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

4./ Az akadémiai díjakra beérkezett javaslatok elbírálása

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

5./ A kutatóintézet-hálózattal kapcsolatos javaslatok kidolgozásának aktuális feladatai
Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

6./ Egyebek

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2017. december 13. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ az MTA Földtudományok Osztálya akadémikusainak zárt ülése

6. A tudományos osztály 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, rövid szakmai értékelés, a program társadalmi hatásai, visszajelzések pl. sajtó, a látogatottsági adatok):

„Új eredmények a Magyar Tudományos Akadémia által támogatott csillagászati és földtudományi kutatások köréből”

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya, a Magyar Tudományos Akadémia csillagászati és földtudományi intézetei, valamint támogatott kutatócsoportjai, továbbá a Lendület-kutatócsoportok tudományos ülése.

Az ülés időpontja: 2017. február 15. (szerda) 9.30 óra

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. emelet)

Új lelőhelyek és új perspektívák a mezozoikumi őssgerinces kutatásban

Ósi Attila, Botfalvai Gábor, Segesdi Martin (MTA–ELTE Lendület Dinoszaurusz Kutatócsoport)

Kemoszintetikus közösséget képviselő különleges kora jura kövületek a Kanadai-Kordillerákból

Pálfy József¹, Vörös Attila¹, Kovács Zsófia¹, Gregory Price², Gary Johannson² (1MTA–MTM–ELTE Paleontológiai Kutatócsoport, 2School of Geography, Earth and Environmental Sciences, Plymouth University, Nagy-Britannia, 3Coastal Geological Consulting, Kanada)

A légköri koromképződés új mechanizmusa alacsony hőmérsékletű biomassza-égetésnél

Gelencsér András^{1,2}, Hoffer András¹, Tóth Ádám², Pósfai Mihály² (1MTA–PE Levegőkémiai Kutatócsoport, 2Pannon Egyetem, Veszprém)

Izotóp Klimatológiai és Környezetkutató Központ (IKER): Recens és paleo-környezetgeokémiai kutatás-fejlesztési irányok megerősítése
Palcsu László (MTA Atomki)

Felszín alatti vizekkel kapcsolatos H₂O₂O-as pályázatok megvalósítása a Miskolci Egyetemen
Szűcs Péter, Madarász Tamás, Hartai Éva, Zajzon Norbert, Mikita Viktória (MTA-
ME Műszaki Földtudományi Kutatócsoport, ME Műszaki Földtudományi Kar)

Az MTA víztudományi programjának föld- és környezettudományi vonatkozásai
Báldi András¹, Józsa János² (¹MTA Ökológiai Kutatóközpont, ²BME)

Kérdések, válaszok, vita

Zárszó

Szarka László, az MTA CSFK főigazgatója

„II. Földrajztudományi előadónap az Akadémián - Kitekintés a geográfia határterületeire”

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya, a Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság és a Természetföldrajzi Tudományos Bizottság tudományos ülése.

Az ülés időpontja: 2017. március 14. (kedd) 10.00 óra

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet)

Elnöki megnyitó

Csorba Péter, az MTA doktora – Dövényi Zoltán, az MTA doktora

A földrajzi folyóiratok a tudománymetria mérlegén

Sipos Anna Magdolna PhD

Tájökológusok és tájépítészek szakmai együttműködése

Csorba Péter, az MTA doktora – Szilassi Péter PhD

Természetföldrajzi vizsgálatok a régészet szolgálatában

Sipos György PhD – Kiss Tímea, az MTA doktora – Mezősi Gábor, a földrajztudomány doktora – Révész László, a történelemtudomány kandidátusa – Tóth Orsolya – Tóth-Farkas Márton – Páll Dávid Gergely PhD – Rosta Szabolcs PhD – Csányi Viktor – Gaál Gergő

Földrajz, földtan, területfejlesztés, tájvédelem és ismeretterjesztés együttes színterei: a geoparkok

Korbély Barnabás – Prakfalvi Péter – Horváth Gergely, a földrajztudomány kandidátusa

Geográfusok, vízügyi szakemberek és katasztrófavédők a villámárvizek ellen
Czigány Szabolcs PhD – Pirkhoffer Ervin PhD – Ronczyk Levente PhD –
Nagy Gábor – Balatonyi László PhD

Környezeti kihívások és társadalmi reakciók a Duna–Tisza közén
Hoyk Edit PhD – Lennert József – Farkas Jenő Zsolt PhD – Kovács András Donát
PhD

Geojurisprudenz és a magyar állampolgárság történeti politikai földrajzi összefüggései
Hajdú Zoltán, az MTA doktora

Az ingatlanpiac földrajzi jellegzetességei
Nagy Gábor, a földrajztudomány kandidátusa

Az irodalmi földrajz, avagy a szépirodalom hasznosságáról
Nagy Miklós Mihály, a hadtudomány kandidátusa, PhD

A pénzhamisítás területi és strukturális jellemzői Magyarországon
Réthy Barbara – Dövényi Zoltán, az MTA doktora

A gazdasági válság földrajza Kína példáján
Gyuris Ferenc PhD

Elnöki zárszó
Csorba Péter, az MTA doktora – Dövényi Zoltán, az MTA doktora

Emléktábla-avatás
„Milankovics az MTA könyvtárában, Budapesten
(1914-1918)”

Az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, az MTA Könyvtár és Információs
Központ és az MTA Földtudományok Osztálya közös rendezvénye.

Az ülés időpontja: 2017. április 20. (csütörtök) 14.00 óra
Helyszín: A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ
előadóterme (Budapest V., Arany János u. 1., II. emelet)

Megnyitó
Szász Domokos, az MTA alelnöke

Milutin Milankovics rövid életrajza
Major György akadémikus

Milankovics Duna-menti utazásai: Budapest, jégkorszaki naptár, lösz
Markovič Slobodan

A Milankovics-elmélet geológiai és rétegtani jelentősége
Harzhauser Mathias

Milankovics-ciklusok plio-pleisztocén üledéksorokban
Varga György PhD – Újvári Gábor PhD

A szoláris kozmikus sugárzás évszázados változásainak rekonstrukciója proxy adatok alapján
Kern Zoltán PhD

Milankovics nyomában a Marson
Kereszturi Ákos PhD

Klíma, a földpálya és a besugárzás szekuláris változásai
Barcza Szabolcs

Milutin Milankovics és Bacsák György levelezése
Hágen András

A Milankovics-emléktábla avatása
Szarka László akadémikus és Monok István főigazgató

„Bányászati ergonómiai és bányaegészségügyi kutatások”

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya és a Bányászati Tudományos Bizottság közös rendezvénye.

Az ülés időpontja: 2017. április 11. (kedd), 10.00 óra

Helyszín: MTA Székház, Kisterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet)

A Heart Rate Variability módszerének oktatása amerikai egyetemeken.

J., Porszasz MD. PhD, Professor of Medicine at UCLA Los Angeles.

A HRV módszerrel végzett hazai felmérések. Az életkor, az életjellemzők, a munkavégzés, valamint a munkakörülmények befolyásoló hatásai.

Dr. Varga J. Eng.: OTH Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztály, bányászati és ergonómiai szakértő

Számítástechnikai eljárások a HRV paraméterek értékelésében.

Dr. Szirtes L. Eng. PhD, ügyvezető, Metalcarbon Kft.

A HRV módszer felhasználása a foglalkozás-egészségügy szakterületén.

Dr. Kardos K. MD. PhD, OTH Munkahigiénés- és Foglalkozás-egészségügyi Főosztály, főorvos

A mozgásszervi elváltozások a bányászok körében - felméréseink eredményei.

Dr. Vereckei E. MD. PhD, ORFI osztályvezető főorvos

A MOL Nyrt egészség-politikája, a megvalósítás tapasztalatai és a fejlesztés irányai.

Dr. Miniska I. MD, MOL NyRt. EBK egészségügyi főszakértő

A foglalkozás-egészségügy szabályozottsága, tapasztalatok és a korszerűsítés indoklottsága.

Dr. Nagy I. MD, OTH Munkahigiénés- és Foglalkozás-egészségügyi Főosztály, főosztályvezető főorvos

„Fejezetek a kárpát-pannon vulkánosság OTKA támogatta kutatásainak új eredményeiből (K115472, K119740, NF101362).”

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya és a Természetföldrajzi Tudományos Bizottság közös rendezvénye.

Az ülés időpontja: 2017. április 20. (csütörtök), 10.00 óra

Helyszín: MTA Székház, Kisterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet)

Megnyitó

Vörös Attila, az MTA rendes tagja, a Földtudományok Osztályának elnöke

Bevezető gondolatok

Karátson Dávid, az MTA doktora

A víz potenciális hatása a Kárpát-Pannon térség terciér vulkanizmusára

Kovács István PhD - Biró Tamás - Karátson Dávid, az MTA doktora - Pálos Zsófia - Szabó Csaba PhD - Falus György PhD - Király Edit PhD - Török Kálmán PhD - Fancsik Tamás, a műszaki tudomány kandidátusa - Sándorné Kovács Judit

Kvarc fenokristályok víztartalma a bükkaljai miocén ignimbritekben - új lehetőségek a magmás rendszerek vizsgálatában

Biró Tamás - Kovács István PhD - Király Edit PhD - Karátson Dávid, az MTA doktora - Roland Stalder PhD - Falus György PhD - Fancsik Tamás, a műszaki tudomány kandidátusa - Sándorné Kovács Judit

Ignimbritek rétegtani korrelációja paleomágneses módszerrel - új eredmények a Mátrából és a Bükkaljáról

Mártonné Szalay Emőke, az MTA doktora - Karátson Dávid, az MTA doktora - Biró Tamás - Hencz Mátyás

Freatomagmás szórt rétegek a Bükkalján - előzetes fizikai vulkanológiai és mágneses szuszceptibilitás anizotrópia (AMS) eredmények

Biró Tamás - Karátson Dávid, az MTA doktora - Hencz Mátyás –
Mártonné Szalay Emőke, az MTA doktora

Új, nagy pontosságú módszer a fiatal vulkanitok datálásában - a Cassinol-Gillot K-Ar kormeghatározás eredményei a Csomád példáján

Karátson Dávid, az MTA doktora - Pierre Lahitte PhD - Stéphane Dibacto –
Daniel Veres PhD – Ralf Gertisser PhD

A Csomád lávadóm-vulkánosságának magmaprodukciós rátái a DEM-volumetria és az új koradatok tükrében

Telbisz Tamás PhD - Karátson Dávid, az MTA doktora - Timár Gábor PhD -
Daniel Veres PhD

Őskörnyezeti és paleoklíma-rekonstrukció a Csomád ikerkrátereinek geoelektromos és szedimentológiai vizsgálata alapján

Magyari Enikő, az MTA doktora - Daniel Veres PhD - Karátson Dávid, az MTA doktora - Harangi Szabolcs, az MTA doktora - Buczkó Krisztina PhD –
Marc Bormann - Tóth Mónika, PhD

„A Paks II atomerőmű telephely-vizsgálatának tudományos eredményei”

A Magyar Tudományos Akadémia Környezettudományi Elnöki Bizottsága (KÖTEB), az MTA KÖTEB „Energetika és Környezet” Albizottsága, az MTA Földtudományok Osztálya, az MTA Műszaki Tudományok Osztálya, az MTA Fizikai Tudományok Osztálya és az MTA Agrártudományok Osztálya közös tudományos ülése.

Az ülés időpontja: 2017. május 17. (szerda) 10.00 óra

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet)

Megnyitó

Németh Tamás, az MTA rendes tagja, az MTA KÖTEB elnöke

A telephelyvizsgálat a nukleáris biztonság szolgálatában

Aszódi Attila PhD, egyetemi tanár

Földtani, tektonikai kutatások

Horváth Ferenc, az MTA doktora, professor emeritus

Szeizmológiai kutatások, a földrengésveszély jellemzése

Tóth László, szeizmológus

Hidrogeológiai kutatások

Mező Gyula, hidrogeológus

Atomerőmű a Duna mellett

Józsa János, az MTA levelező tagja, egyetemi tanár

Kihívások és válaszok: a külső veszélyek kezelése a korszerű tervezési gyakorlatban

Katona Tamás János, az MTA doktora, egyetemi tanár

Kérdések és válaszok / Zárszó

Aszódi Attila PhD, egyetemi tanár

„A Kárpát-medence történeti földrajza”

A Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága, a Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság Történeti Földrajzi Albizottsága, a Pécsi Tudományegyetem Földtudományok Doktori Iskolája és a Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya közös rendezvénye.

Az ülés időpontja: 2017. november 17. (péntek), 10.00 óra

Helyszín: MTA Pécsi Területi Bizottságának székháza (7624 Pécs, Jurisics Miklós utca 44.)

A nemzetiségek asszimilációja a dualizmus korában.

Beluszky Pál, a földrajztudomány doktora

Állam vagy/és ország: fogalmi és területi ütközések a Kárpát-medencében.

Hajdú Zoltán, az MTA doktora

A kultúrtáj magterületei és terjedési irányai a Kárpát-medencében.

Frisnyák Sándor, az MTA doktora – Csüllög Gábor PhD – Tamás László

Iszlám versus kereszténység – szimbolikus térfoglalás Szigetváron (Történeti földrajzi kutatások, 2013-2016).

Pap Norbert PhD

A Kárpát-medence városainak pusztulása a 16-17. században a hadszíntérré változott régiókban.

Csorba Csaba

Kultúra a Bánságban – a Bánság kultúrái (1718-1918).

Kókai Sándor, a földrajztudomány kandidátusa

A vallási diverzitás jellemzői a dualizmuskori Magyarországon.

Dövényi Zoltán, az MTA doktora – Németh Ádám PhD

Mesterség-mintázatok. Iparforgalmi foglalkozások eloszlása Magyarországon 1892-ben.

Szulovszky János PhD

A magyar béke delegáció (1919-1920) „előzetes jegyzékeinek” érvrendszere, különös tekintettel a földrajzi-gazdasági érvekre.

Gulyás László PhD

A trianoni Magyarország katonaföldrajzi helyzete és a magyar Honvédség alkalmazási lehetőségei.

Suba János PhD

A kényszerpálya geográfiája (Magyarország hadba lépésének földrajzi kérdései a második világháborúban).

Nagy Miklós Mihály PhD

Történelmi kérdések földrajzi szemszögből: mi az, amit másképp lát egy földrajzos?

Demeter Gábor PhD

A regionális funkciók átrendeződése a történelmi Bihar vármegyében Trianon után.

Baranyi Béla, az MTA doktora

Az 1888-as román–magyar határkijelölés és következményei, és a Székely határtúra mozgalom.

Sallai János PhD

Békés megye újraformálódó települései a török kort követően – Külterületek és határhasználat, avagy mozdulatlan volt-e a falusi társadalom és gazdálkodás a 18-20. században?

Nagy Gábor, a földrajztudomány kandidátusa

A nyíregyházi tanyabokrok kialakulása és fejlődésének szakaszai (1753-tól napjainkig).

B. Pristyák Erika PhD

A szigetközi mezőgazdasági területhasznosítás alakulása a 20. században.

Pozsgai Andrea

Elfeledett(?) szőlőhegyek Vas megyében.

Baranyai Gábor PhD

Pécs alaprajzi fejlődése és településmorfológiája.

Csapó Tamás, a földrajztudomány kandidátusa – Lenner Tibor PhD

A Mecsek történelmi földrajza a késő középkortól a 21. századig.

Máté Gábor PhD

Solt-szék történelmi földrajza.

Pánya István

A szabályozott migráció térbeli jellemzői a 11-15. századi Magyarországon.
Csüllög Gábor PhD – Horváth Gergely, a földrajztudomány kandidátusa

Nyelvtörténet, helynévtörténet és történeti földrajz.
Tóth Valéria, az MTA doktora

Víznevek és településnevek etnikumtörténeti tanulságai.
Hoffmann István, az MTA doktora

**„Mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése –
Pontosabb előrejelzés - biztonságosabb élet
(43. Meteorológiai Tudományos Napok)”**

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya, a Meteorológiai Tudományos Bizottság Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottságának, valamint Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottságának közös rendezvénye.

Az ülés időpontja: 2017. november 23-24. (csütörtök-péntek) 9.30 óra

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet)

Megnyitó

Radics Kornélia, az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) elnöke

Present status about micrometeorology

Thomas Foken, University of Bayreuth

Részletes mikrofizikai modell: új lehetőségek a felhőkben lejátszódó folyamatok tanulmányozására

Geresdi István, PTE Földrajzi Intézet

Mezometeorológia: cirkulációs rendszerek, jelenségek, előrejelzések

Horváth Ákos, Nagy Attila és Németh Péter, OMSZ Siófoki Viharjelző
Obszervatórium

Skálafüggő nyomanyag-terjedési folyamatok

Bozó László, OMSZ

Szennyezőanyag- és impulzus-transzport városi határretegben

Kristóf Gergely és Füle Péter, BME Áramlástan Tanszék

A városi hősziget jelenségköre és modellezési lehetőségei

Unger János és Gál Tamás, SZTE Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszék

Városi tér szerkezete és hatása a mikroklímára
Gál Csilla Viktória, Dalarna University, Sweden

A mikroskálájú modellek turbulencia peremfeltételeiről
Balogh Miklós, BME Áramlástan Tanszék

Új turbulencia parametrizációs eljárások az AROME modellben
Lancz Dávid és Szintai Balázs, OMSZ

A Richardson-extrapoláció és alkalmazása a Dániai Euleri Modellben
Faragó István¹, Havasi Ágnes¹ és Zahari Zlatev²
(¹ELTE Matematika Intézet; ²Aarhus University, Department of Environmental Sciences – Atmospheric modeling, Denmark)

A felszín szerepe Pannon-medence térségében a keveredési rétegvastagság napi menetének alakulásában
Ács Ferenc¹, Mona Tamás², Salavec Péter³ és Weidinger Tamás¹
(¹ELTE Meteorológiai Tanszék, ²MTA CSFK Földtani és Geokémiai Intézet, ³OMSZ)

Mikrofizikai folyamatok zivatarokban, zivatarláncokban
Sarkadi Noémi és Geresdi István, PTE Földrajzi Intézet

A hosszúhullámú sugárzás stratocumulus felhőben történő terjedésének numerikus modellezése
Lábó Eszter¹ és Geresdi István²
(¹OMSZ, ²PTE Földrajzi Intézet)

A domborzat és a rácsfelbontás hatása a legkorszerűbb regionális klímamodellek csapadékbecslésére: európai esettanulmányok
Torma Csaba Zsolt (ELTE Meteorológiai Tanszék; MTA Prémium Posztdoktori Kutatói Program)

A felszíni adatbázisok jelentősége Budapest hőszigetének numerikus modellezésében
Breuer Hajnalka, Göndöcs Júlia, Pongrácz Rita és Bartholy Judit
(ELTE Meteorológiai Tanszék)

Új családtag a klímamodellezésben: a felszíni modellek, mint a városi éghajlati hatásvizsgálatok eszköze
Zsebeházi Gabriella¹ és Szépszó Gabriella^{1,2}
(¹OMSZ; ²Európai Középtávú Előrejelző Központ, Reading, Egyesült Királyság)

Az AROME modell optimalizálása veszélyes időjárási helyzetek előrejelzéséhez
Szintai Balázs, Homonnai Viktória és Szűcs Mihály, OMSZ

A WRF modell operatív alkalmazása a veszélyes konvektív folyamatok előrejelzéséhez
Nagy Attila, OMSZ Siófoki Viharjelző Observatórium

Különböző modell megközelítések és UAS mérések a repülések korszerű meteorológiai támogatásához

Bottyán Zsolt¹, Wantuch Ferenc², Gyöngyösi András Zénó³, Kardos Péter⁴ és Tuba Zoltán^{1,5}

(¹NKE Katonai Repülő Intézet; ²Nemzeti Közlekedési Hatóság, Légiközlekedési Igazgatóság; ³SZTE Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszék; ⁴HungaroControl Zrt; ⁵Honvédelmi Minisztérium Állami Légügyi Főosztály)

Levegőkémiai mérések és modellezés lokálistól regionális skáláig

Mészáros Róbert¹, Leelőssy Ádám¹, Lagzi István László², Kovács Attila¹ és Csapó Péter¹

(¹ELTE Meteorológiai Tanszék, ²BME Fizika Intézet)

A levegőminőség előrejelzés modellezésének háttere és gyakorlata az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Ferenczi Zita és Homolya Emese, OMSZ

Városi légszennyeződés modellezése cloud-HPC infrastruktúrán

Horváth Zoltán, Fülep Dávid, Kocsis A. Tihamér és Liszkai Bence
(SZIE Matematika és Számítástudomány Tanszék)

A látótávolság és aeroszol részecskék

Molnár Ágnes¹, Imre Kornélia¹, Tóth Ádám², Kiss Gyula¹,

(¹MTA-PE Levegőkémiai Kutatócsoport; ²PE Föld- és Környezettudományi Intézeti Tanszék, Veszprém)

Mikrofizikai, kémiai és dinamikai mérések globálisan csatolt atmoszferikus kémiai modellek fejlesztéséhez: a StratoClim PROJECT

Jánosi Imre (ELTE Fizika Intézet)

A talajfelszín-bioszféra-légkör kölcsönhatások szerepe a növénytermelés modellezésben

Fodor Nándor¹, Pásztor László¹, Horváth Ferenc², Czucz Bálint², Illés Gábor³ és Molnár András⁴

(¹MTA ATK; ²MTA ÖK; ³NAIK-ERTI; ⁴AKI)

Szél hatása a sekély tavak hőmérsékleti rétegzettségére

Krámer Tamás, BME Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék

Zárszó

Bozó László, akadémikus, a Földtudományok Osztályának elnöke

„Térképészeti Tudományos Nap – 2017.”

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya Társadalom- és Természetföldrajzi Tudományos Bizottságainak Kartográfiai Albizottsága és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszéke közös rendezvénye.

Az ülés időpontja: 2017. december 1. (péntek) 10.00 óra

Helyszín: MTA Székház, Kisterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet)

Megnyitó – üdvözlés

Zentai László, az MTA doktora, egyetemi tanár
(Eötvös Loránd Tudományegyetem, Informatikai Kar, Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék)

Kollaboratív tananyagfejlesztés

Márkus Béla, a műszaki tudomány kandidátusa, professor emeritus
(Óbudai Egyetem, Alba Regia Műszaki Kar)

Csata- és hadszíntérkutatások térképészeti támogatásának tapasztalatai

Kállai Attila PhD, egyetemi docens
(Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Műveleti Támogató Tanszék)

Kísérleti térképészet a XXI. században, avagy a digitális térkép személyre szabása

Albert Gáspár PhD, egyetemi adjunktus – Szigeti Csaba, doktorandusz
(Eötvös Loránd Tudományegyetem, Informatikai Kar, Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék)

Tájrendszerek a kartográfiában

Faragó Imre, tanszéki mérnök
(Eötvös Loránd Tudományegyetem, Informatikai Kar, Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék)

10 esztendő a Virtuális Glóbuszok Múzeuma

Márton Mátyás, az MTA doktora, professor emeritus – Gede Mátyás PhD, egyetemi adjunktus – Ungvári Zsuzsanna, egyetemi adjunktus – (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Informatikai Kar, Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék)

7. A tudományos osztály díjai (2017. évi díjak és nyertesek):

A 2017. évi pályázati felhívásra – a díj történetében második alkalommal – a határidő lejártáig sajnos nem érkezett pályázat. A MOL Tudományos Díj kuratóriuma ennek ismeretében

kezdeményezte – miután az alapító okiratban foglaltak szerint minden, a díj kezelésével kapcsolatos döntés a kuratóriumé –, hogy a díj presztízsének megőrzése érdekében a díjazásra fordítható összeg, amely a MOL Nyrt. anyagi támogatása eredményeképpen áll évről-évre rendelkezésre, a 2018. évi pályázatra legyen átcsoportosítva.

8. A tudományos osztály tagjainak elismerései 2017-ben (díjak, kitüntetések):

A tudományos bizottságok beszámolóí alapján a következő földtudományi szakemberek (ABC sorrendben) részesültek különböző elismerésekben:

- Ádám József, az MTA rendes tagja – Széchenyi-díj,
- Beluszky Pál, a földrajztudomány doktora - a Magyar Érdemrend középkeresztje,
- Czelnai Rudolf, az MTA rendes tagja – Szent István Tudományos Akadémia tiszteleti tagja
- Hatvani István Gábor PhD - Danubius Fialat Kutatói Kitüntetés,
- Harangi Szabolcs, az MTA doktora - Lóczy Lajos emlékplakett,
- Horváth Ferenc, az MTA doktora - Eötvös József-koszorú díj,
- Michalkó Gábor, az MTA doktora – Mestertanár Aranyérem,
- Kiss Tímea, az MTA doktora – Bolyai-emlékplakett,
- Kovács Zoltán, az MTA levelező tagja – EUGEO elnöke
- Klinghammer István, az MTA rendes tagja – Budapest díszpolgára,
- Sátori Gabriella, az MTA doktora - a Magyar Érdemrend lovagkeresztje,
- Süli-Zakar István, az MTA doktora - a Magyar Érdemrend tisztikeresztje,
- Timár Judit, a földrajztudomány kandidátusa - a Magyar Érdemrend lovagkeresztje,
- Újvári Gábor PhD - Főtitkári Kutatói Elismerés.

9. A tudományos osztály 2017. évi kiadványai:

A tudományos osztálynak nincsenek saját kiadványai, az osztály által a könyv- és folyóirat-kiadási akadémiai keretből támogatásra javasolt, 2017-ben megjelent kiadványok:

- Főzy István György: A Dunántúli-középhegység oxfordi-barremi (felső-jura-alsó-kréta) rétegsora: cephalopoda-fauna, biosztratigráfia, őskörnyezet és medencefejlődés, valamint
- Borsos Béla: Termő televény
- Acta Geodaetica et Geophysica
- Central European Geology
- Geographical Bulletin
- Földrajzi Közlemények

10. 2017. évi rövid összefoglaló: külön dokumentumban

Budapest, 2018. február 2.

Bozó László
osztályelnök

Pálffy József
osztályelnök-helyettes

Az MTA Földtudományok Osztálya
Bányászati Tudományos Bizottságának 2017. évi tevékenysége

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Kovács Ferenc, az MTA rendes tagja

Titkár: Bóhm József, a műszaki tudomány kandidátusa

Al- és munkabizottságok a tisztségviselők feltűntetésével:

- Bányászati, Geotechnikai és Nyersanyagelőkészítési Albizottság

Elnök: Debreczeni Ákos, a műszaki tudomány kandidátusa

Titkár: Mucsi Gábor PhD

- Szénhidrogénipari és Geotermikus Albizottság

Elnök: Tihanyi László, műszaki tudományok kandidátusa

Titkár: Turzó Zoltán PhD

2. Tudományos bizottság létszáma: 19

Akadémikus: 2

MTA doktora és tudomány doktora: 1

Kandidátus: 6

PhD: 10

3. Tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: 69

Akadémikus: 2

Tudomány és MTA doktora: 8

Kandidátus: 22

PhD: 37

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

A Bizottság, a 2017. évre tervezett és megvalósított konferenciák és rendezvények miatt külön önálló ülést nem tartott.

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

Külön albizottsági ülésekre nem került sor, csak a rendezvényekhez kapcsolódóan

6. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

- **Bányászati ergonómiai és bányaegészségügyi kutatások** című tudományos ülés

2017. április 11. (kedd), 10 óra MTA Székház, Kisterem 1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet

A konferencia kb 80 fő részvételével került megrendezésre.

- **XXV. Dunagáz Szakmai Napok Konferencia és Kiállítás**
2017. április 19-20., Visegrád
(BTB Szénhidrogénipari Munkabizottság közreműködésével)
- **„Környezetbarát Cement- és Betonipari Technológiák” c. szakmai nap**
2017. május 24. Miskolci Egyetem
A konferencia a BTB Bányászati és Előkészítés-technikai Munkabizottsága társszervezésében. Kb. 50 fő részvételével, került megrendezésre
- **XXXI. Nemzetközi Olaj- és Gázipari Konferencia, Kiállítás**
Siófok, 2017. október 5-6.
A sikeres rendezvény kb. 300 fő részvételével került megszervezésre a BTB Szénhidrogénipari Munkabizottság közreműködésével
- **Ünnepi tudományos ülés a 70 éves Takács Gábor tiszteletére**
Miskolc-MAB Székház, 2017. április 21. (péntek)
A konferencia a kb. 80 fő részvételével a BTB társszervezésében került megrendezésre.
- **III. FGSZ Szakmai Napok**
Miskolc-Tiszaújváros-Kistokaj 2017. május 5-én és 6-án
- **FGSZ Szakmai Nap a Miskolci Egyetemen - 2017. május 4.**

7. A bizottság által adott díjak:

A bizottság 2017-ben nem adott ki elismerést.

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben:

A BTB és a szakmailag kapcsolódó köztestületi tagok 2017. évi kitüntéseiről nincs pontos információnk.

9. A bizottság 2017. évi kiadványai:

Műszaki Földtudományi Közlemények 86. kötet, 1. sz. 2017 kiadvány a Bányászati Tudományos Bizottság közreműködésével készült.

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására): –

2018. január 31.

Kovács Ferenc s. k.
elnök

Bóhm József s. k.
titkár

Az MTA Földtudományok Osztálya
Földtani Tudományos Bizottságának 2017. évi tevékenysége

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Haas János, MTA levelező tagja
Titkár: Cserny Tibor PhD

AI- és munkabizottságok és tisztségviselői:

- Geomatematikai albizottság

Elnök: Geiger János PhD
Titkár: Kovács József PhD

- Hidrogeológiai Albizottság

Elnök: Székely Ferenc, az MTA doktora
Titkár: Szűcs Péter, az MTA doktora

- Rétegtani Albizottság

Elnök: Selmeczi Ildikó PhD
Titkár: Szentpéteri Ildikó PhD

- Szedimentológiai Albizottság:

Elnök: Hips Kinga PhD
Titkár: Tótkés Lilla

2. Tudományos bizottság létszáma: 20

Akadémikus: 3
MTA doktora és tudomány doktora: 6
Kandidátus: 3
PhD: 8

3. Tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: 78

Akadémikus: 3
Tudomány és MTA doktora: 14
Kandidátus: 16
PhD: 45

4. A bizottság ülései:

Időpont: 2017. június 7.

Helyszín: MTA Titkárság, 1051 Budapest, Nádor u. 7., fsz. 29.

Napirend: „*Tájékoztató a földtudományi kutatások állami szervezetének átalakulásáról*”

Előadó: Zelei Gábor, az MBFH elnökhelyettes

Határozat nem született.

Időpont: 2017. október 10.

Helyszín: MTA Titkárság, 1051 Budapest, Nádor u. 7., fsz. 29.

Napirend: A 2017. évi akadémiai kitüntetésekre (Akadémiai Aranyérem, Akadémiai Díj, Akadémiai Újságírói Díj) javaslatok megbeszélése

Határozatok:

- 1./ Akadémiai Aranyéremre a Bizottságnak saját köztestületi tagjainak sorából nincs javaslata. Ugyanakkor, egyhangúan támogatja a Paleontológiai Tudományos Bizottság **Géczy Barnabás** akadémikus jelölésére vonatkozó tavalyi javaslatát, amennyiben azt idén is megújítják.
- 2./ Akadémiai Díjra a Bizottság elnöke és titkára **Török Ákost**, az MTA doktorát javasolja. A javaslatot a jelenlévők egyhangúan támogatják.
- 3./ Akadémiai Újságírói Díjra a Bizottságnak nincs jelöltje.

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

- Hidrogeológiai Albizottság:

Időpont: 2017. december 7.

Helyszín: Budapest, Nádor u. 7, földszint 29. sz. tárgyaló

Napirend: A Hidrogeológiai Albizottság tisztújító ülése

Határozatok:

- 1./ A jelenlévő tagok egyhangúan **Szűcs Pétert** választották meg a Hidrogeológiai Albizottság elnökévé a következő három évre.
- 2./ A jelenlévő tagok egyhangúan **Mádlné Szőnyi Juditot** választották meg a Hidrogeológiai Albizottság titkárává a következő három évre.

- Rétegtani Albizottság

Időpont: 2017. június 6.

Helyszín: MFGI, Budapest, Stefánia u. 14.

Napirend:

1. Beszámoló a Rétegtani Albizottság tevékenységéről (Selmeczi Ildikó)
2. Munkabizottságok beszámolóí
Kvarter Munkabizottság: nem jött el senki
Neogén II. (Pannóniai) Munkabizottság (Sztanó Orsolya)
Neogén I. Munkabizottság (Selmeczi Ildikó)
Oligocén Munkabizottság (Sztanó Orsolya)
Eocén Munkabizottság (Less György)
Kréta Munkabizottság (Görög Ágnes)
Jura Munkabizottság (Főzy István)
Triász Munkabizottság (Budai Tamás)
Paleozoos Munkabizottság: nem jött el senki
Magmás Munkabizottság: nem működik
3. Tervek a 2017-es évre
Tervezett átalakítások a Rétegtani Albizottságban
A Magmás Munkabizottság helyzete
Földtani alapszelvevények aktualizálása

Határozatok

- 1./ A Triász, Jura és Kréta Munkabizottság összevonása egy Mezozoos Munkabizottságba. Ennek elnöke **Budai Tamás**, titkára **Bujtor László**.

- 2./ Az Eocén és Oligocén Munkabizottságok összevonása Paleogén Munkabizottságba, amelynek elnöke: **Less György**, titkára: **Kercsmár Zsolt**

6. A bizottság és albizottságainak 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással:

- Földtani Tudományos Bizottság rendezvénye:

Időpont: 2017. június 7. 14-16 ó

Helyszín: MTA Titkárság (1051 Budapest, Nádor u. 7.) fsz. 29 tárgyaló

„Tájékoztató a földtudományi kutatások állami szervezetének átalakulásáról”

Előadó: Zelei Gábor, az MBFH elnökhelyettes

A rendezvény rövid bemutatása:

A tájékoztatót kerekasztal beszélgetés követte, amelyet Haas János FTB elnök vezetett, és meghívott hozzászólóként részt vett rajta Fancsik Tamás, az MFGI igazgatója és Katona Gábor az MBFH főosztályvezetője. A rendezvényen jelen voltak a FTB tagjain kívül érdeklődő, vezető szakemberek is (összlétszám 20 fő). A tájékoztató és az azt követő kerekasztal beszélgetés során a bányászati és földtani állami feladatokat ellátó intézményrendszer átszervezését, újrafogalmazott feladatait tartalmazó kormányrendelet és annak szakmai háttere került reflektorfénybe. A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal, valamint a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet összevonásával, 2017. július 1-én létrejövő Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat felépítésének és feladatmegoszlásának, továbbá közeli és távlati stratégiájának felvázolásán túl az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpontjával történő együttműködés lehetséges formáját és témáit beszéltek meg a jelenlévő vezetők.

- Geomatematikai Albizottság rendezvényei:

Időpont: 2017. február 1-2.

Helyszín: MFGI, Stefánia út 14.

„Geostatistika – A lokális és regionális bizonytalanság jellemzése”. Rövid kurzus e.a.+gyakorlat (e.a. Geiger János).

Létszám: 50 fő az 1. napon, 46 fő a 2. napon

Időpont: 2017. május 10.

Helyszín: Pécs, Baranya megyei Iparkamara épülete

„Contemporary geostatistics”. Rövid kurzus angol nyelven „20th HU and 9th HR-HU Geomathematical Congress” o. napján (e.a. Geiger János).

Létszám: 25 fő (4 országból)

Időpont: 2017. május 11-13.

Helyszín: Pécs, Hotel Makár

„20th HU and 9th HR-HU Geomathematical Congress” (az Albizottság itt társrendező volt). Létszám: 75 fő. 54 előadás (4 országból).

- Szedimentológiai Albizottság rendezvénye:

Időpont: 2017. január 26.

Helyszín: ELTE, Déli tömb 2-502 terem

„Új eredményeink a szedimentológiában” előadóiülés

Program:

Haas János, Hips Kinga, Budai Tamás, Győri Orsolya, Lukoczki Georgina, Kele Sándor, Demény Attila, Poros Zsófia: A dunántúli-középhegységi triász dolomitok képződésének folyamatai és az azokat meghatározó tényezők

Budai Tamás, Haas János, Vörös Attila: Influence of monsoon-driven upwelling on the sedimentation and biota of the segmented margin of the western Neotethys: a case study from the Middle Triassic of the Balaton Highland (Hungary)

Pozsgai Emília: A Mecsek és a Villányi-hegység késő-triász ősföldrajzi viszonyainak elemzése

Horváth Balázs: Tagolt aljzat a passzív perem fejlődéstörténete során - Az Aggtelek-Rudabányai-hegység középső-triászának üledékképződési modellje

Oravecz Éva: A jura Bükkzsérci Mészkö korai deformációs szerkezeteinek vizsgálata

Virág Magdolna, Mindszenty Andrea, Czuppon György, Leél-Őssy Szabolcs: Barlangi képződmények (szpeleotémák) szöveti és szerkezeti vizsgálati eredményei

Péter Kelemen, Mindszenty Andrea, Dunkl István, Csillag Gábor, Hilmar von Eynatten: Continental red clays on carbonate substrate - the complex story of the Late Cenozoic Vöröstó Formation (Southern Bakony Mts., Hungary)

Tókécs Lilla, Marco Patacci, Bill McCaffrey: Comparing deposit tabularity in turbidite systems and its relationship to the inferred degree of confinement

Császár Géza: Mecseki típusú atoll

7. A bizottság által adott díjak: –

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben:

Hatvani István Gábor: Danubius Fiatal Kutatói Kitüntetés (az Osztrák Tudomány, Kutatási és Gazdasági Minisztériumtól)

9. A bizottság 2017. évi kiadványai: –

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására):

- A Magyarhoni Földtani Társulat által szervezett 13. HUNGEO földtudományi szakemberek világtalálkozóján (2017. augusztus 16-20., Pécs) a FTB több tagja előadást tartott.
- A FTB, a X. osztály több bizottságával, valamint a CsFK intézeteivel közösen részt vettek a Magyar Természettudományi Múzeumban 2017. november 11-12. között megrendezett Földtudományos forgatag rendezvényen.
- A FTB titkárának kezdeményezésére, 2017. november 10-én újabb 5 évre együttműködési megállapodást írt alá a X., Földtudományok Osztályának

osztályelnöke és a Magyarhoni Földtani Társulat elnöke, Földtudományos
fogatagot beharangozó sajtótájékoztatón.

- A Hidrogeológiai Albizottság 2017-ben a 80 m-es kutakkal kapcsolatos
törvényjavaslatot véleményezte. A felszínalatti vízkészletek védelmére döntően
ható akadémiai állásfoglalást tagjaink a különböző szakmai szervezetekben valamint
az illetékes ombudsmannal történő egyeztetés során következetesen képviselték.

Budapest, 2018. január 23.

Haas János s. k.
elnök

Cserny Tibor s. k.
titkár

Az MTA Földtudományok Osztálya
Geodéziai és Geoinformatikai Tudományos Bizottságának
2017. évi tevékenysége

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Mentés Gyula, az MTA doktora
Alelnök: Völgyesi Lajos, az MTA doktora
Titkár: Földváry Lóránt PhD

Al- és munkabizottságok a tisztségviselők feltüntetésével:

- Felsőgeodézia és Geodinamika Albizottság:

Elnök: Völgyesi Lajos, az MTA doktora
Titkár: Kenyeres Ambrus PhD

- Geoinformatikai Albizottság:

Elnök: Barsi Árpád PhD
Titkár: Tóth Zoltán PhD

2. Tudományos bizottság létszáma: 20

Akadémikus: 2
MTA doktora és tudomány doktora: 4
Kandidátus: 4
PhD: 10

3. Tudományos bizottsághoz tartozó köztisztületi tagok száma: 56

Akadémikus: 2
Tudomány és MTA doktora: 8
Kandidátus: 14
PhD: 32

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

A bizottság nem tartott ülést, azonban e-mail-ben kikérte a bizottság tagjainak a véleményét a doktori követelményrendszerrel. A vélemény az volt, hogy a jelenlegi rendszer megfelelő.

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.): -

6. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

Felsőgeodézia és Geodinamika Albizottság előadó ülése:

A hazai gravimetria 100 éve

Helyszín: BME Általános és Felsőgeodézia Tanszék, Rédey terem

Időpont: 2017. nov. 16. 14:00 ó

Felkért előadók és témák:

Ádám József: Az első magyarországi gravitációs főalappont létesítésének története és jelentősége a felsőgeodéziában

Rózsa Szabolcs: Az Oltay-féle gravitációs főalappont helyreállítása és újramérése

Kis Márta és Koppán András: Gravimetria az MFGI-MBFSZ-ben

Papp Gábor: Gravimetriai kutatások az MTA CSFKI GGI-ben

Völgyesi Lajos: Az Eötvös-inga reneszánsza

Tóth Gyula: Az Eötvös-kísérlet újragondolása

Ván Péter: Gravitációs hullámok és földtudomány

Az előadóülés átcsúszott az új bizottság megválasztása utáni időre. Az előadássorozat részletesen áttekintette a hazai gravimetriai kutatások helyzetét és jövőbeli kilátásait.

7. A bizottság által adott díjak: –

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben:

Ádám József, az MTA rendes tagja - Széchenyi-díj

9. A bizottság 2017. évi kiadványai: -

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására): –

Budapest, 2018. január 19.

Mentes Gyula s. k.
elnök

Földvály Lóránt s. k.
titkár

**Az MTA Földtudományok Osztálya
Geofizikai Tudományos Bizottságának 2017. évi tevékenysége**

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Horváth Ferenc, az MTA doktora

Titkár: Pethő Gábor, a műszaki tudomány kandidátusa

AI- és munkabizottságok a tisztségviselők feltűntetésével: -

2. Tudományos bizottság létszáma: 26

Akadémikus: 4

MTA doktora és tudomány doktora: 7

Kandidátus: 9

PhD: 6

3. Tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: 77

Akadémikus: 4

Tudomány és MTA doktora: 8

Kandidátus: 25

PhD: 40

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

2017. október 13.

Budapest, MTA CSFK Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet

Napirend:

1. Szarka László: Áttekintés az MTA CSFK-ról
2. Kiss László: A KTM CSI kutatásai, a KTM CSI bemutatása
3. Regály Zsolt: A 3D numerikus asztrofizikai labor bemutatása
4. Wesztergom Viktor: A Geodéziai és Geofizikai Intézet kutatásai
5. Bondár István (társszerző Czanik Csenge): A magyarországi infrahang-kutatások eddigi eredményei.

Horváth Ferenc elnök megköszönte, hogy a CSFK remek házigazdája volt a GTB ülésnek. Gratulált az elért eredményekhez és az előadóknak a színvonalas és tartalmas prezentációkért. Véleménye szerint az infrahang kutatás beindítása kiváló döntés volt, mert új eszközt jelent az atmoszféra tomografikus megismerésében. Végül informális beszélgetés keretében javaslatok merültek fel a 2018-tól megújuló GTB elnökének és titkárának személyére.

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.): -

6. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések): -

7. A bizottság által adott díjak: -

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben:

Horváth Ferenc, az MTA doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Geofizikai és Űrtudományi Tanszék professor emeritusa, a geofizika területén elért, nemzetközileg is kiemelkedő eredményeiért, iskolateremtő munkásságáért a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából az MTA Elnöksége által adományozott Eötvös József-koszorút vehette át 2017. november 3-án.

9. A bizottság 2017. évi kiadványai: -

10. **Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőire és aktivizálására):

- **Eredmények:**

Az ELTE Geofizikai Tanszékével nagyon eredményes kutatói együttműködést folytató prof. Dr. Sierd Cloetingh emeritus professor (Utrechti Egyetem) az MTA tiszteleti tagja „From the deep Earth to human habitat” címmel megtartotta székfoglaló előadását az MTA-an a X. Osztály szervezésében 2017. január 31-én.

Az „Új eredmények a Magyar Tudományos Akadémia által támogatott csillagászati-földtudományi kutatások köréből” című tudományos ülésen a GTB tagok aktív részvétele 2017. február 15-én.

- **Javaslatok:**

A geofizika mint tudományág megfelelő pozicionálása a magyar tudományos életben és kutatásban.

A geofizikai szakterületen elért PhD fokozattal rendelkező, még MTA köztestületi tagsággal nem rendelkező kutatók köztestületi belépésének további ösztönzését kívánatosnak tartjuk.

Budapest-Miskolc, 2018. január 29.

Horváth Ferenc s. k.
elnök

Pethő Gábor s. k.
titkár

Az MTA Földtudományok Osztálya
Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottságának
2017. évi tevékenysége

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Harangi Szabolcs, az MTA doktora
Titkár: Németh Tibor PhD

AI- és munkabizottságok a tisztségviselők feltűntetésével:

- Archeometriai Albizottság
Elnök: Szakmány György PhD
Titkár: Bajnóczi Bernadett PhD

- Geonómiai és Planetológiai Albizottság
Elnök: Kubovics Imre, a földtudomány doktora
Titkár: Bérczi Szaniszló, a földtudomány kandidátusa

- Környezetgeokémiai Albizottság
Elnök: Gondi Ferenc, a földtudomány kandidátusa
Titkár: Sipos Péter PhD

- Nanoásványtani Albizottság
Elnök: Pósfai Mihály, az MTA rendes tagja
Titkár: Kovácsné Kis Viktória PhD

- Szerves Geokémiai Albizottság
Elnök: Sajgó Csanád, a földtudomány kandidátusa
Schubert Félix PhD

- Felsőoktatási Munkabizottsága
Elnök: Weiszburg Tamás PhD
Alelnök: Bozsó Gábor PhD és Zajzon Norbert PhD
Titkár: Kis Annamária PhD

2. Tudományos bizottság létszáma: 23

Akadémikus: 6
MTA doktora és tudomány doktora: 3
Kandidátus: –
PhD: 14

3. Tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: 105

Akadémikus: 6
Tudomány és MTA doktora: 13
Kandidátus: 18
PhD: 68

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

2017. november 7. MTA Nádor Irodaház.

Napirend:

1. Tisztújítás - a bizottság elnökének és titkárának megválasztása
2. A Földtudományi Doktori Bizottság két tagjának megválasztása
3. A bizottság al- és munkabizottságainak megújítása

Határozatok:

1/2017. (XI.7. határozat)

A Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta az előzetesen kiküldött napirendet, valamint egy tartózkodás mellett elfogadta a szavazatszámláló bizottság tagjainak személyét.

2/2017. (XI.7. határozat)

A Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság Harangi Szabolcs tagot titkos szavazással, egyhangúlag megválasztotta a tudományos bizottság elnökének.

3/2017. (XI.7. határozat)

A Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság Németh Tibor tagot titkos szavazással, egyhangúlag megválasztotta a tudományos bizottság titkárának.

4/2017. (XI.7. határozat)

A Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság nyílt szavazással, egy ellenszavazat mellett elfogadta, hogy a bizottság az al- és munkabizottságok megalakulását követően, az újonnan megválasztott tisztségviselők személyének figyelembevételével térjen vissza a kooptálás kérdésére. A bizottság egyhangúlag elfogadta, hogy a bizottság más személyek kooptálására ezen az ülésén nem tesz javaslatot.

5/2017. (XI.7. határozat)

A Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság titkos szavazással Harangi Szabolcs (65,0%) és M. Tóth Tivadar (85,0%) tagot megválasztotta a Földtudományi Doktori Bizottság tagjává.

6/2017. (XI.7. határozat)

A Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság nyílt szavazással egy tartózkodás mellett úgy határozott, hogy az al- és munkabizottságokat (Archeometriai Albizottság, Geonómiai és Planetológiai Albizottság, Környezet-geokémiai Albizottság, Nanoásványtani Albizottság, Szerves Geokémiai Albizottság, Felsőoktatási Munkabizottság) változatlan formában kívánja a továbbiakban is működtetni, valamint újonnan létrehozza a Kőzettani Albizottságot, amely alakuló ülésének megszervezésével Kovács István Jánost bízta meg.

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

- Archeometriai Albizottság

2017. november 29. MTA Kutatóház, MTA CSFK FGI, Budapest.

Napirend: tisztújítás és előadóülés.

- Geonómiai és Planetológiai Albizottság

2017. február 23.

Napirend:

1. Megemlékezés halottainkról (Balogh Kadosa, Dudich Endre)
2. Rövid összefoglaló a 2013-as Pedoszféra konferencia-kötet elkészültéről (Weidinger Tamás)
3. A tervezett Hidroszféra konferencia témái és előadói (Póka Teréz tervezete)
4. Egy napi planetáris kutatási eredmény: egy közeli csillag 7 Föld típusú bolygója (Vizi Pál Gábor)

2017. március 30.

Napirend:

1. A tervezett Hidroszféra konferencia témái és előadói Póka Teréz tervezete szerint haladva (Sajgó Csanád, Nagy Béla, Vizi Pál küldött be anyagot.)
3. Tagfölvétel (Pető Mária)
3. Kereszty Zsolt bejelentése és meghívója a szombati meteoritikai konferenciára az MCSE székházba.
4. Egyebek

2017. május 11.

Napirend:

1. A tervezett Hidroszféra konferencia témái és előadói, időpontja.
2. Egyebek

2017. december 7.

Napirend:

1. Megemlékezések
2. Az Albizottság újjáalakulása
3. Egyebek

- Környezetgeokémiai Albizottság

2017. november 22., MTA Kutatóház konferenciaterme (Bp. Budaörsi út 45.)

Napirend: Az ülés egyetlen napirendi pontja a tisztújítás volt. Az elnök és a titkár személyére is egy-egy javaslat érkezett. A jelöltek elfogadták a jelölést. Ezt követően a jelenlevők egyhangúlag megszavazták Gondi Ferencet (BGT Hungária) elnöknek és Tolmács Daniellát (MBFSZ) titkárnak a 2018-2020 közötti időszakra. Az új vezetőség az albizottság további feladatiról a tagság bevonásával később tanácskozik.

- Nanoásványtani Albizottság

2017. január 20-21. Veszprém, VEAB Székház, 12. Téli Ásványtudományi Iskola
Szerves Geokémiai Albizottság

2017. november 28. MTA Kutatóház konferenciaterme (Bp. Budaörsi út 45.)

Napirend: tisztújítás és előadóülés.

- Felsőoktatási Munkabizottság

2017. november 16–17. Debreceni Egyetem, Ásvány- és Földtani Tanszék.

Napirend: Az ásványtani, kőzettani és geokémiai felsőoktatási műhelyek éves találkozója, tisztújítás.

6. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

- Kőzetan-Geokémiai vándorgyűlés, Szihalom: Ahol az elemek találkoznak – víz, föld és tűz határán

2017. szeptember 7-9.

A kőzetan és geokémia szakterületének hazai képviselői 2017-ben immár nyolcadik alkalommal találkoztak, hogy eredményeiket bemutassák és megvitassák. A konferenciát idén a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet szervezte, a nagyon alapos szervezés Kovács István János és segítői csapatának köszönhető. Az előadói ülésen 4 plenáris előadás hangzott el (Falus György, Harangi Szabolcs, Pósfai Mihály, Szabó Csaba), amit szekciókba bontott további előadások és poszter bemutatók egészítettek ki (37 előadás és mintegy 20 poszter). A feszes program második napján a hagyományokhoz híven terep bejárás történt a Bükkalja miocén szilíciumgazdag vulkáni képződményeinek és Szarvaskő júra magmás kőzeteinek megismerésére (terepgyakorlat vezetői: Balogné Kiss Gabriella, Harangi Szabolcs, Karátson Dávid és Lukács Réka). A konferenciáról tudósított a helyi televízió és rádió is (Harangi Szabolcs és Kovács István részvételével). A vándorgyűlés igényesen összeállított konferencia kiadványa az alábbi honlapon érhető el:

<http://vandorgyules2017.mfgy.hu/sites/default/files/files/Vandorgyules.pdf>

A vándorgyűlés végén az értékelő bizottság díjakat osztott ki:

Legjobb Fialat Előadói Díj

I. helyezés: Arató Róbert és Audétat, Andreas: A zsebmagmakamra: avagy a kísérleti geokémia szerepe a gránitok redox-állapotának megértésében

Kis Annamária, Weiszbürg Tamás, Dunkl István, Koller, Friedrich, Váczi Tamás és Buda György: A mórággyi granitoidok genetikája cirkon vizsgálatok tükrében

II. helyezés: Spránitz Tamás, Józsa Sándor, Kovács Zoltán, Váczi Benjámín és Török Kálmán: A Soproni-hegység turmalinban gazdag metamorf kőzeteinek petrográfiai elemzése és genetikai értelmezése

III. helyezés: Miklós Dóra és Józsa Sándor: Törmelékes összletek komplex petrográfiai vizsgálata a Borjúsréti-völgy (Nyugat-Mecsek) miocén kavicsos rétegsorának példáján

Obbágy Gabriella, Dunkl István, Józsa Sándor, Silye Lóránd és von Eynatten, Hilmar: Az Erdélyi-medence paleogén fejlődése a nehézásványok tükrében

Legjobb Poszter Díj

I. helyezés: Kovács Zoltán, Kövér Szilvia, Fodor László és Schuster, Ralf: Új Sm/Nd koradat a Tóbércclápai-kőfejtő plagiogranit gránátjából

Németh Bianka, Lukács Réka és Harangi Szabolcs: Előzetes szilikátolvadék-zárvány vizsgálatok a Csomád vulkánról

II. helyezés: Bereczki László, Markos Gábor, Gärtner Dénes, Friedl Zoltán, Musitz Balázs és Maros Gyula: Szerkezeti modellezések a Pannon-medence színrift részmedencéiben

Pálos Zsófia, Kovács István János, Karátson Dávid, Biró Tamás, Sándorné Kovács Judit, Bertalan Éva, Besnyi Anikó, Falus György és Fancsik Tamás: Mit mondhat a Börzsöny magmáinak víztartalmáról a plagioklászok nyomnyi hidroxiltartalma?

Magyarhoni Földtani Társulat különdíja

Legközérhetőbb Előadás Díj: Arató Róbert és Audétat, Andreas: A zsebmagmakamra: avagy a kísérleti geokémia szerepe a gránitok redox-állapotának megértésében

A jövő évi vándorgyűlés színhelye Nógrád megye lesz.

- Archeometriai Albizottság

2017. november 29.: „*Archeometria – kulturális örökség – restaurálástudomány*” c. egéssznapos előadói ülés 60 fő részvételével. Az előadói ülés elején lezajlott az albizottság vezetőségének tisztújítása, a jelenlévők egyhangú szavazással újválasztották elnöknek Szakmány Györgyöt, titkárnak Bajnóczi Bernadettet.

Az előadói ülésen 15 előadás hangzott el meghívott előadóktól a címben megfogalmazott főbb területekről. Az ülés első felében régészeti és történeti kerámia- és üvegtárgyak (vaskori és középkori kerámiák, szkíta és kelta üvegyöngyök, középkori pásztói üveg, ólmozott üveglak, Zsolnay mázas díszkerámia) anyagvizsgálatáról, restaurálást előkészítő anyagtani kutatásáról számoltak be régész és restaurátor kollégák természettudósokkal együttműködésben. Az ülés második felében fémtárgyak (avarkori vastárgyak, középkori aranyozott ezüsthonalak, 19. századi bronzszobrok), valamint kő anyagú régészeti leletek (szapropelit tárgyak, neolitik kőeszközök) kutatási eredményeiről számoltak be az előadók. Két módszertani előadás is elhangzott: az MTA Atomkiban GINOP pályázat keretében kiépülő Örökségtudományi Laboratórium tervezett eszközparkjáról, valamint az MTA EK Nukleáris Analitikai és Radiográfiai Laboratóriumában a neutronos képalkotás és elemanalitika archeometriai alkalmazásai terén elért újabb eredményekről. Előadók: Kürthy Dóra, Molnár Karola, Osváth Zsófia, Nagyváradai Nóra, Galambos Csilla, Kalivoda András, Szikszay Zita, Gherdán Katalin, Weiszbürg Tamás, Nagy Melinda, Török Béla, Kristály Ferenc, Kereskényi Erika, T. Biró Katalin és Kis Zoltán. Az ülést Orosz Katalin, az MKE Iparművészeti Restaurátor Specializációk vezetője nyitotta meg, zárszót mondott Szakmány György, az Albizottság elnöke

- Geonómiai és Planetológiai Albizottság

- Környezetgeokémiai Albizottság

A Környezetgeokémiai Albizottság 2017-ben egy előadói ülést szervezett „A szelén környezetgeokémiája” címmel.

Időpont: 2017. november 22.

Helyszín: MTA Kutatóház konferenciaterme (Bp. Budaörsi út 45.)

Előadók:

Dernovics Mihály: Megvalósíthatósági szintek a szelén-módosulatanalitikában a választott műszerezettség függvényében

Tolmács Daniella, Kuti László: Szelén a laza üledékekben

Szentes Dóra: Hazai talajok szeléntartalma a TIM adatok alapján
Kovács Béla, Nagy Kinga, Lévai László, Várallyay Szilvia, Bódi Éva: Szelén kezelés hatása kukorica és napraforgó növényre, tápoldat-növény és talaj-növény rendszerben
Csathó Péter, Pokovai Klára, Rékási Márk, Szabó Anita: Szelén toxicitás és -tartalom vizsgálata a talaj - növény rendszerben szelén terheléses szabadföldi kísérletben
Prokisch József: Nano méretű elemi szelén előállítás és vizsgálata biológiai rendszerekben

Az előadóülésen a hazai szelénkutatás legfontosabb hazai kutatóhelyeiről érkeztek előadók. A szelén analitikai lehetőségeinek ismertetését követően jellemezték a szelén természetes eloszlását a földtani közegben és a talajokban, laboratóriumi és szabadföldi kísérleteik eredményein keresztül bemutatták a szelén megoszlási jellemzőit a talaj-növény rendszerben, végül ismertették viselkedését egyes biológiai rendszerekben. Az előadóülést 21 fő látogatta, nagyrészt hazai kutatóhelyekről, hivatali szervektől és ipari vállalkozásoktól is.

- Nanoásványtani Albizottság

2017. január 20-21. Veszprém, VEAB Székház, 12. Téli Ásványtudományi Iskola, "Új műszeres lehetőségek az anyagvizsgálatban", résztvevők száma: 94

Idén három új intézményből is voltak résztvevőink, a debreceni ATOMKI-ból, az MTA Wigner Kutatóközpontból és az MTA EK Nukleáris Analitikai és Radiográfiai Laboratóriumából.

A 2017-es téli iskola több hazai kutatóhely közelmúltbeli sikeres pályázati tevékenységéhez kapcsolódó műszeres fejlesztések bemutatására és a megnyíló lehetőségek ismertetésére koncentrált. Új helyszínen gyűltünk össze, mivel a korábbi évek során megszokott balatonfüredi Hotel Blaha technikai okok miatt nem tudott fogadni minket. A váltás előnyösnek bizonyult: mostani előadótermünk mérete és adottságai a nagy létszámú hallgatóság kényelmes befogadását tette lehetővé.

A rendezvény nyitó előadása a Veszprémben épülő transzmissziós elektronmikroszkópos labor kapcsán a legújabb TEM-es lehetőségekről szólt (pl. oldatból való kristályosodás, környezeti cellás mérések). Ehhez kapcsolódó új magyar fejlesztésről (MTA EK) is hallottunk: a mikro-kombinatorikus kísérletek tervezésére alkalmas eszköz vékonyréteg-fázisdiagramok hatékony feltérképezését segíti.

Megismerkedtünk a mikro-röntgendiffraktométer (MTA CsFK) nyújtotta lehetőségekkel és egyes alkalmazási területek is bemutatásra kerültek (agyagásványtan, archeometria).

Két előadás is foglalkozott a geológiában talán kevésbé alkalmazott nukleáris analitikai módszerekkel: megismerkedtünk az ATOMKI pásztázó nukleáris mikroszondájával, illetve a kutatóközpont legújabb fejlesztési terveivel és összefoglaló előadást hallottunk a BNC nyújtotta lehetőségekről.

A miskolci kollégák bemutatták az új 3D finomszerkezetvizsgáló laboratórium terveit, melyek megvalósítása egy H2020-as pályázathoz kapcsolódik. Továbbá, két előadásban a szemcseméret és -alakanalízis lehetőségeiről és korlátairól hallottunk, három különböző lézerdiffrakciós műszer adatainak vizsgálatán keresztül.

Az új műszeres lehetőségek ismertetésén túl több előadás foglalkozott egy-egy analitikai módszer alkalmazhatóságának minél szélesebb spektrumú bemutatásával (Raman spektroszkópia, LA-ICP-MS, EBSD). Továbbá, a korábbi évekhez hasonlóan a kiemelt téma mellett számos előadásban hallhattunk kollégáink legújabb kutatási eredményeiről (elektronkristallográfia, geokémia, archeometria, alkalmazott agyagásványtan, olvadékszárvány-vizsgálat, biomineralizáció, új ásványfaj „rudabányait” ismertetése) és természetesen a tudománytörténeti utazás sem maradt el. A másfél nap alatt összesen 28 előadás hangzott el.

- Szerves Geokémiai Albizottság

2017. november 28. Előadóülés. Résztevők száma: 18 fő.

- Felsőoktatási Munkabizottság

2017. november 16–17-én, két félnapos rendezvényként, immáron negyedik alkalommal került sor „Az ásványtani, kőzettani és geokémiai felsőoktatási műhelyek éves találkozására”; a házigazda ezúttal a Debreceni Egyetem Ásvány- és Földtani Tanszéke volt.

Mint eddig minden alkalommal, az első nap délutánján a vendéglátók bemutatkozására került sor. A résztvevők üdvözlése után MCINTOSH Richard William a tanszék történetét vázolta, majd RÓZSA Péter a debreceni földtudományi alapszakos képzésre jelentkezők és felvettek létszámának változását, a csökkenés lehetséges okait taglalta az elmúlt 12 év vonatkozásában. Rövid kávészünetet követően POSTA József a munkacsoportja által kifejlesztett és szabadalmaztatott új analitikai eljárást, a termospektrometriát ismertette, majd az egyetemmel számos kutatási területen együttműködő MTA ATOMKI két laboratóriumának bemutatkozására került sor: BENKÓ Zsolt az elérhető s a tervezett geokronológiai vizsgálati lehetőségről, BRAUN Mihály pedig a LA-ICP-MS vizsgálatokról tartott rövid prezentációt. Végül, mintegy műsoron kívül, HARMAN-TÓTH Erzsébet a Társulat esedékes tisztújításáról adott rövid tájékoztatást. Ezt követően a résztvevők a Debreceni Egyetem Agóra Tudományos Élményközpontját látogatták meg. A nap közös vacsorával zárult.

A rendezvény második fél napján először az MTA, Földtudományok Osztálya, Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottságának Felsőoktatási Munkabizottsága vezetőjének megválasztására került sor, ennek során a résztvevők a jelenlegi elnököt, WEISZBURG Tamást választották újra. A program a régi/új elnök vitaindítójával folytatódott. Előadásában a képzés jövőjéről beszélt, különösen tekintettel a csökkenő létszámok okozta nehézségekre és az új tantervek által meghatározott lehetőségekre, majd HARMAN-TÓTH Erzsébet nyújtott rövid összefoglalót az „Év ásványa” és az „Év ősmaradványa” programokról. Ezt követően HARANGI Szabolcs a társadalmi kapcsolatokról tartott előadást, kiemelve ezek jelentőségét a hallgatói utánpótlásban. Végül PÓSFALMI Mihály országos körképben vázolta a főbb fejlesztéseket, beruházásokat és az ebből adódó együttműködési lehetőségeket. Az előadásokat élénk vita kísérte. A rendezvényen összesen 33 fő vett részt.

Az ásványtani, kőzettani és geokémiai felsőoktatási műhelyek következő találkozójának a tervek szerint 2018. november 15-16. között Veszprém (Pannon Egyetem) ad majd otthont.

7. A bizottság által adott díjak: –

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben:

Harangi Szabolcs: Lóczy Lajos emléklakett (adományozó: Magyarhoni Földtani Társulat)

9. A bizottság 2017. évi kiadványai:

Az Archeometriai Albizottság 2016. évi ülésének előadásaiból készült publikációk az Archeometriai Műhely c. elektronikus, open access folyóirattal együttműködésben a folyóirat 2016/4. számában jelentek meg:

http://www.ace.hu/am/2016_4/2016_4_tartalom.html

A Geonómiai és Planetológiai Albizottság a Pedoszféra konferencia kötet előadásainak anyagát kiadta *A talajtakaró geonómiája* címmel, s az megjelent az Egyetemi Meteorológiai Füzetek sorozatban (Kiadja az ELTE Meteorológiai Tanszék).

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására):

Az Archeometriai Albizottság tagjai közül Bajnóczi Bernadett, Dági Marianna és Lővei Pál, valamint a Magyar Nemzeti Múzeum munkatársa, Ridovics Anna közös szerkesztésében 2017-ben megjelent az „*Interdiszciplinaritás – Archeometriai, régészeti és művészettörténeti tanulmányok*” c. könyv Tóth Mária, az archeometria tudományterületen aktívan működő, az Archeometriai Albizottság megalapítását is javasoló kolléga tiszteletére. A kötetet kiadja a Magyar Nemzeti Múzeum és a Szépművészet Múzeum, az MTA CSFK Földtani és Geokémiai Intézet és Nemzeti Kulturális Alap anyagi támogatásával. A kötet könyvbemutatója 2018. január 10-án, 16 órakor lesz a Magyar Nemzeti Múzeum Dísztermében.

A tudományos bizottság 2017-ben 10 fővel bővítette a köztestületi tagok számát: Fiser-Nagy Ágnes, Váczi Tamás, Bíró Loránt, Gyollai Ildikó, Jankovics M. Éva, Józsa Sándor, Kiss Balázs, Szabó Katalin Zsuzsanna, Szabó Zsuzsanna és Udvardi Beatrix jelentkezését szavazta meg a TB tagsága.

Budapest, 2018. január 30.

Harangi Szabolcs s. k.
elnök

Németh Tibor s. k.
titkár

Az MTA Földtudományok Osztálya
Meteorológiai Tudományos Bizottságának 2017. évi tevékenysége

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Bartholy Judit, az MTA doktora

Titkár: Lakatos Mónika PhD

Al- és munkabizottságok a tisztségviselők feltűntetésével:

- Agro- és Hidrometeorológiai Albizottság

Elnök: Szalai Sándor, a földrajztudomány kandidátusa

Titkár: Varga Zoltán PhD

- Éghajlati Albizottság

Elnök: Radics Kornélia PhD

Titkár: Pongrácz Rita PhD

- Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság

Elnök: Weidinger Tamás, a földrajztudomány kandidátusa

Titkár: Szintai Balázs PhD

- Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottság

Elnök: Geresdi István, MTA doktora

Titkár: Ács Ferenc, a földrajztudomány kandidátusa

- Légköri Erőforrás Albizottság

Elnök: Tar Károly, a földrajztudomány kandidátusa

Titkár: Pieczka Ildikó PhD

2. Tudományos bizottság létszáma: 23

Akadémikus: 4

MTA doktora és tudomány doktora: 8

Kandidátus: 5

PhD: 6

3. Tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: 85

Akadémikus: 4

Tudomány és MTA doktora: 13

Kandidátus: 23

PhD: 45

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

Időpont: 2017. március 6. (hétfő), 9.30 óra

Helyszín: az Országos Meteorológiai Szolgálat tanácsterme

Budapest II., Kitaibel Pál utca 1. I. emelet

Napirend:

1. a 2016. évi MTN értékelése
2. éves bizottsági beszámoló
3. javaslattétel a 2017-es MTN programjára
4. javaslattétel a 2018-as MTN programra
5. egyéb

A 42. Meteorológiai Tudományos Napok értékelése alapján kijelenthetjük, hogy a vízgazdálkodás és a meteorológia kapcsolata rendkívül időszerű téma volt. A tanácskozás lehetőséget adott a vízgazdálkodás és a meteorológia területén tevékenykedő szakemberek konzultációjára. A párbeszédet a jövőben is folytatni kell.

Felmerült, hogy előadások összefoglalóit tartalmazó absztrakt kötet nyomtatott formában mennyire hasznos, hányan forgatják, szükséges-e a nyomtatás a továbbiakban? A kötet felkerül a rendezvény honlapjára, DOI és ISBN számmal is rendelkezik, elektronikusan jól kereshető és hivatkozható. A Bizottság tagjainak tapasztalatai alapján az előadások alatt többen forgatják a kötetet, érdemes lenne megtartani ezt a hagyományt. A szavazás eredménye szerint továbbra is maradjon a nyomtatott füzet.

Határozat: Az MTA MTB egyhangú szavazással jóváhagyta a 43. Meteorológiai Tudományos napok szervezésére tett javaslatot:

A tudományos napok témája: Mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése

Az ülések időpontja: 2017. november 23–24

Az ülések helye: az MTA Nagyterme (Budapest V. ker. Széchenyi István tér 9.)

A tudományos napok rendezői:

MTA MTB Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság,

MTA MTB Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottság

A tudományos napok rendezvényét – hagyományaink szerint – javasoljuk az MTA X. Osztály osztályrendezvényének a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatban.

Javaslat hangzott el, miszerint a 2018-as Tudományos Napok témája a WMO által stratégiai fontosságú témaként kezelt „klímaszolgáltatások” legyen a fókuszban. Mivel addigra az új ciklusra választott Bizottság lesz hivatott ebben a kérdésben döntést hozni, így legfeljebb csak javaslattal élhet a jelenlegi Bizottság a következő ciklusra választott bizottság számára ebben a kérdésben

Dátum: 2017. április 28 – május 3.

Helyszín: Virtuális ülés, Interneten történő szavazás

Napirend:

Szavazás „A Magyar Tudományos Akadémia Meteorológiai Tudományos Bizottságának állásfoglalása a meteorológiai mérőhelyek környezetének védelméről” című állásfoglalásról. A szavazáson a 22 tagú bizottságból 21 fő vett részt (95,5%). Az állásfoglalást támogatta 21 fő (100%); ellenszavazat és érvénytelen szavazat nem volt.

Magyar Tudományos Akadémia Meteorológiai Tudományos Bizottságának állásfoglalása a meteorológiai mérőhelyek környezetének védelméről (MTA MTB 2017/1)

Fontos társadalmi érdek a környezeti feltételek, így a légköri folyamatok alakulásának megfigyelése, hosszú távú követése, a változások – többek között az éghajlatváltozás mértékének, a levegő minőség változásának – számszerű mérése. Az élet- és vagyonvédelem érdekében is lényeges egy-egy térségben a környezet állapotában végbemenő veszélyes változások észlelése, előrejelzése. Mindez csak akkor teljesíthető, ha az ott működő meteorológiai állomások közvetlen környezete nem módosul úgy, hogy az a mérések, megfigyelések feltételeire, azok minőségére hatással van. Ennek megértésére, biztosítására egyrészt felhívjuk az érintett és megfelelő hatáskörrel rendelkező önkormányzatok figyelmét, másrészt rendkívül fontosnak tartjuk különösen a kiemelt, hosszú adatsorral rendelkező, valamint az élet- és vagyonvédelem szempontjából meghatározó jelentőségű tevékenységet végző meteorológiai állomások épített és természeti környezete magas szintű jogszabályi védelmének megerősítését.

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

- Agro- és Hidrometeorológiai Albizottság

Előadói ülés

közös szervezés a Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottsággal

Időpont: 2017. november 21. (kedd), 15 óra, Helyszín: OMSZ földszinti díszterme, Budapest II. Kitaibel Pál utca 1.

előadó: Prof. Thomas Foken, az MMT tiszteleti tagja (University of Bayreuth, Bayreuth Center of Ecology and Environmental Research (BayCEER))

előadás címe: Dénes Berényi's Textbook "Mikro-Klimatologie" (1967, in German) – From Geiger to the Modern Micrometeorology

- Éghajlati Albizottság

Előadói ülés

Időpont: 2017.05.24., helyszín: Budapest, MTA Székház

Klímapolitika: Párizs előtt, Párizs után címmel rendezett előadó ülés

Program:

Bozó László, akadémikus: Elnöki megnyitó

Botos Barbara (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A Párizsi Megállapodás hatása az éghajlatváltozás elleni küzdelemre az Európai Unióban és Magyarországon

Faragó Tibor (Eötvös Loránd Tudományegyetem Környezettudományi Doktori Iskola): A különböző légköri kibocsátásokkal kapcsolatos nemzetközi megállapodások

Kis-Kovács Gábor (Országos Meteorológiai Szolgálat): Mit mutatnak a hazai kibocsátási adatok?

Ürge-Vorsatz Diana (Central European University, Vice Chair, Working Group III, Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC): Az IPCC tervei a 6. jelentési ciklusban - bekapcsolódási lehetőségek

Előadói ülés

időpont: 2017.12.11., helyszín: Budapest, OMSZ

Klimatológia ma és holnap címmel rendezett előadó ülés

Program:

Radics Kornélia (OMSZ): Megnyitó

Bartholy Judit (ELTE): A változó éghajlat globális és regionális modellezése

Szentimrey Tamás (OMSZ): Matematikai statisztika a meteorológiában

Lakatos Mónika (OMSZ): Szélsőségesebbé váló csapadék a változó klímában

Torma Csaba (ELTE): Regionális klímamodellek előnyei és nehézségei

Pongrácz Rita (ELTE): Klímaszimulációk hidrológiai és városklimatológiai alkalmazásai

Unger János (SZTE): Fejezetek a szegedi városklíma kutatásból

Anda Angéla (PE): A szója szárazságtűrésének vizsgálata

Szabó Péter (OMSZ): Európai éghajlati szolgáltatások: széleskörű felhasználói igények kielégítése

- Léggördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság

Előadói ülés:

Gál V. Csilla (Dalarna University, Sweden): Revisiting the urban block in the light of climate change, a case study of Budapest (magyar nyelven, angol ábrákkal)

Időpont: 2017. április 13.

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat

Előadói ülés:

Szunyogh István (Texas A&M University, Department of Atmospheric Sciences College Station, Texas, United States): Regionally Enhanced Global (REG) Data Assimilation

Időpont: 2017. július 6.

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat

Előadássorozat és doktori kurzus

(ELTE Meteorológiai Tanszékkal és az Agro- és Hidrometeorológiai Albizottsággal közös szervezés)

Téma: mikrometeorológia (4 előadásból álló rövid kurzus)

Időpont: 2017. november 21-23.

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat, ELTE TTK

Előadó: Prof. Thomas Foken (University of Bayreuth, Bayreuth Center of Ecology and Environmental Research, BayCEER)

Előadói ülés:

(az ELTE Meteorológiai tanszékkal és a Magyar Meteorológiai Társasággal közös szervezés)

Prof. Thomas Foken (University of Bayreuth, Bayreuth Center of Ecology and Environmental Research, BayCEER): Dénes Berényi's Textbook "Mikro-Klimatologie" (1967, in German) – From Geiger to the Modern Micrometeorology

Időpont: 2017. november 21.
Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat

43. Meteorológiai Tudományos Napok: Mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése (az MTA MTB Légekőrfizikai és Levegőkémiai Albizottságával közös szervezésben)

Időpont: 2017. november 23-24.
Helyszín: MTA Székház, Nagyterem

25 előadás, 10 poszter, 100-130 résztvevő

- Légekőrfizikai és Levegőkémiai Albizottság

Előadói ülés

időpont: 2017. október 6.
helyszín: PTE, TTK, Pécs
napirend: FACT (Friday Afternoon Cloud Physics Talk)
előadók: Sarkadi Noémi, Balogh Adrienn

Előadói ülés

időpont: 2017. november 10
helyszín: PTE, TTK, Pécs
napirend: FACT (Friday Afternoon Cloud Physics Talk)
előadók: Schmeller Gabriella, Jeevan Kumar

Előadói ülés

időpont: 2017. november. 23.
helyszín: MTA Székház, Budapest
napirend: az albizottság elnökének és alelnökének megválasztása
határozat: az albizottság jelenlévő tagjai egyhangúlag Geresdi Istvánt választották a bizottság elnökének, és Acs Ferencet a bizottság titkárának.

Előadói ülés

időpont: 2017. november 29
helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat, Budapest
napirend: Üvegházhatású gázok mérése: mit, miért, hogyan?
előadó: Haszpra László

Az Albizottság rendezte meg a XIII. Magyar Aeroszol Konferenciát (2017 április 19 - 20) Pécsen.

Az Albizottság a Légekőrdinamikai albizottsággal együtt rendezte meg a 43. Meteorológia Tudományos Napokat.

- Légekőri Erőforrás Albizottság

Előadói ülés

2017. május 9., OMSZ

Farkas István (egyetemi tanár, Szent István Egyetem, Gödöllő): Napenergia hasznosítás – hazai és nemzetközi helyzetkép

Pálfy Miklós (ügyvezető igazgató, Solart-System Kft.): Fotovillamos napenergia-hasznosítás

Varga Pál (ügyvezető igazgató, Naplopó Kft.): Fototermikus napenergia-hasznosítás (Közös rendezvény a Magyar Meteorológiai Társaság Nap- és Szélenergia Szakosztályával.)

Konferencia

2017. november 2., OMSZ

"A megújuló energiahordozók helyzete jogi megközelítésben"

Program

Dr. Tar Károly elnök (MTA MTB LEA) – Dr. Fodor László elnök (MTA DAB JK SZB)

Rövid köszöntő

Dr. habil. Szuchy Róbert egyetemi docens

(KRE ÁJK, Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék)

Az energijog legújabb kihívásai a megújuló energiák és az intelligens rendszerek tükrében

Dr. Papp Mónika egyetemi adjunktus; tudományos munkatárs

(ELTE ÁJK, Nemzetközi Magánjogi és Európai Gazdasági Jogi Tanszék; MTA TK JTI)

A megújuló erőforrások támogatása és az EU állami támogatási joga

dr. Szamek Gabriella jogi főreferens; megbízott oktató

(Alapvető Jogok Biztosának Hivatala; ELTE-ÁJK, Közigazgatási jogi Tanszék)

A megújuló helyzetek itthon, az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljainak tükrében

Dr. Lovas Dóra PhD-hallgató

(DE ÁJK, Európa-jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék)

Globális politikai és szabályozási viszonyok hatása az Európai Unió megújuló energia politikájára

Dr. Fodor László egyetemi tanár

(DE ÁJK, Agrárjogi, Környezetjogi és Munkajogi Tanszék)

Helyi viszonyok. A települési önkormányzatok és a megújuló energiahordozók

Kérdések és válaszok, a konferencia lezárása

Együttműködésben az MTA DAB Jogi és Közgazdaságtudományi Bizottságának Jogi Munkabizottságával és a Magyar Meteorológiai Társaság Nap- és Szélenergia Szakosztályával.

6. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

A 43. Meteorológiai Tudományos Napok rendezvényét a Magyar Tudomány Ünnepe keretében szerveztük az MTA Székház Nagytermében 2017. november 23-24-én.

A kétnapos konferencia, hagyományosan, az MTA X. osztály egyik kiemelt rendezvénye. Az idei témakör a „Mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése”. 25 előadás és 10 poszter bemutató hangzott el. A 100–130 résztvevő, köztük nagyszámban egyetemi hallgatók, jól mutatták a témakör fontosságát. A rendezvény lehetőséget nyújtott az Országos Meteorológiai Szolgálatnál folyó kutatások mellett az egyetemi szférában (BMGE, ELTE, NKE, PE, PTE, SZE, SZTE) illetve a kutatóintézetekben (pl. MTA ATK TAKI) folyó munka megismerésére. Németországi és svédországi egyetemekről is hívtunk előadókat.

A konferencia előadások összefoglalói az OMSZ támogatásával egy összefoglaló füzetben is megjelentek, amiért külön köszönet illeti *Radics Kornéliát* az OMSZ elnökét. A konferencia anyaga letölthető az OMSZ honlapjáról, illetve az Időjárás című angol nyelvű folyóiratban (Q3) tervezzük a megjelentetését a szokásos lektorálási folyamat után.

7. A bizottság által adott díjak: –

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben: –

9. A bizottság 2017. évi kiadványai:

43. Meteorológiai Tudományos Napok: „Mikro- és mezoskálájú légköri folyamatok modellezése” Az előadások összefoglalóiból absztrakt kötet is készült: doi: 10.21404/43.MTN.2017. Az előadások PDF-ben elérhetők az OMSZ honlapján: <http://met.hu/omsz/rendezvenyek/index.php?id=2037&hir=43>. Meteorológiai Tudományos Napok %E2%80%93 2017

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására): –

Budapest, 2018. február 1.

Bartholy Judit s. k.
elnök

Lakatos Mónika s. k.
titkár

**Az MTA Földtudományok Osztálya
Paleontológiai Tudományos Bizottságának 2017. évi tevékenysége**

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Hably Lilla, az MTA doktora

Titkár: Erdei Boglárka PhD

AI- és munkabizottságok a tisztségviselők feltüntetésével: –

2. Tudományos bizottság létszáma: 19

Akadémikus: 3

MTA doktora és tudomány doktora: 7

Kandidátus: 1

PhD: 8

3. Tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: 46

Akadémikus: 3

Tudomány és MTA doktora: 12

Kandidátus: 8

PhD: 23

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

2017. június 19, 10 óra,

Magyar Természettudományi Múzeum, Növénytár

Napirend:

Az MTA X. Földtudományok Osztálya jelenleg érvényes MTA doktora doktori követelményrendszerének áttekintése, javaslattétel esetleges változtatásokra. Pálffy József rövid tájékoztatója és a jelenlévő bizottsági tagok megbeszélése alapján a bizottság a doktori követelményrendszer változtatására javaslatot tett.

Doktori habitusvizsgálat tudománymérési követelményei: A kumulatív impakt faktor használata helyett a Bizottság a Q (Scimago Journal rank) szabadon hozzáférhető rendszer használatát javasolja; A H-index értéke független idézések alapján számolandó. Doktori habitusvizsgálat tudományos közéleti követelményei: Magas szintű ismeretterjesztési tevékenység kerüljön be a követelmények közé újabb pontként; Tagság hazai vagy nemzetközi bizottságokban, társaságokban az elnök vagy titkár pozíciója mellett; a Bizottság javasolta a TDK hallgatókra és az MSC hallgatókra vonatkozó szempontok összevonását. A fenti javaslat alapján összesen kilenc pont szerepel a tudományos közéleti tevékenység követelményrendszerében, amelyből minimumkövetelményként változatlanul öt pont megléte várható el a jelölttől. Ezzel a kutató intézeti, valamint az oktatásból érkező jelöltek helyzete valamelyest közelíthető.

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.): –

6. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

20. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, 2017. május 25–27. Tata. A konferenciára, amely a hazai paleontológus társadalom legrangosabb hazai rendezvénye 72 résztvevő regisztrált, 41 előadással és 14 poszterrel. Egy külföldi vendéget is köszönthettek a szervezők a pozsonyi Comenius Egyetemről.

7. A bizottság által adott díjak: –

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben:

Magyari Enikő és Főzy István elnyerték az MTA doktora címet.

9. A bizottság 2017. évi kiadványai: –

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviseletére és aktivizálására):

A Bizottság javaslatot terjesztett elő az MTA X. Földtudományok Osztálya jelenleg érvényes MTA doktora doktori követelményrendszerének áttekintésére, és azok esetleges változtatására. A Bizottság felterjesztéseket tett Akadémiai Díjra, Széchenyi Díjra és Akadémiai Aranyéremre.

Budapest, 2018. január 30.

Hably Lilla s. k.
elnök

Erdei Boglárka s. k.
titkár

**Az MTA Földtudományok Osztálya
Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottságának
2017. évi tevékenysége**

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Dövényi Zoltán, az MTA doktora

Titkár: Kozma Gábor PhD

Al- és munkabizottságok a tisztségviselők feltüntetésével:

- Gazdaságföldrajzi Albizottság

Elnök: Nagy Erika, a földrajztudomány kandidátusa

Titkár: Molnár Ernő PhD

- Politikai Földrajzi Albizottság

Elnök: Pap Norbert PhD

Titkár: Reményi Péter PhD

- Településföldrajzi Albizottság

Elnök: Csapó Tamás, a földrajztudomány kandidátusa

Titkár: Bajmócy Péter PhD

- Történeti Földrajzi Albizottság

Elnök: Kókai Sándor, a földrajztudomány kandidátusa

Titkár: Csüllög Gábor PhD

- Turizmusföldrajzi Albizottság

Elnök: Aubert Antal, a földrajztudomány kandidátusa

Alelnök: Dávid Lóránt PhD

Titkár: Michalkó Gábor, az MTA doktora

A Természetföldrajzi Tudományos Bizottsággal közös albizottságok

- Kartográfiai Albizottság

Elnök: Zentai László, az MTA doktora

Titkár: José Jesús Reyes Nuñez PhD

- Oktatási Albizottság

Elnök: Farsang Andrea, az MTA doktora

Titkár: M. Császár Zsuzsa PhD

2. Tudományos bizottság létszáma: 27

Akadémikus: 4

MTA doktora és tudomány doktora: 6

Kandidátus: 6

PhD: 11

3. Tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: 170

Akadémikus: 4
Tudomány és MTA doktora: 13
Kandidátus: 25
PhD: 78

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

2017. június 13. 11.00,
MTA Nádor Irodaház, 1051 Budapest, Nádor utca 7.

Napirend:

1. Az MTA Földtudományok Osztálya doktori követelményrendszerének felülvizsgálata - javaslatok, észrevételek
2. Hírek és információk az MTA és a X. osztály tevékenységéről
3. Szavazás köztestületi tagságokról
4. Egyebek

Határozatok:

1. A Társadalomföldrajz és Természetföldrajzi Tudományos Bizottság közösen készít egy feljegyzést, amelyben javasolja, hogy az egységes Doktori Bizottságból jöjjön létre 2-3 Doktori Bizottság.
2. A javaslatot a két bizottság elnöke eljuttatja Prof. dr. Bozó Lászlónak, a Földtudományok Osztálya leendő elnökének, kéri támogatását, valamint azt, hogy az osztályhoz tartozó bizottságok elnökeit hívja össze annak megtárgyalására.
3. Az MTA doktora címre pályázókra vonatkozó új követelményrendszer később kerül összeállításra.
4. A bizottság támogatta Gulyás Péter, Munkácsy Béla és Törzsök András MTA Köztestületi tagságát

2017. november 7. 14.30,
MTA Nádor Irodaház, 1051 Budapest, Nádor utca 7.

Napirend

1. Tisztújítás – a bizottság elnökének és titkárának megválasztása
2. A Földtudományi Doktori Bizottság két tagjának a megválasztása
3. A bizottság al- és munkabizottságainak megújítása
4. Egyebek

Határozatok

1. A Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta az előzetesen kiküldött napirendet, valamint a szavazatszámláló bizottság tagjainak személyét.
2. A Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság Dövényi Zoltán tagot titkos szavazással, egyhangúlag megválasztotta a bizottság elnökének.

3. A Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság Kozma Gábor tagot titkos szavazással, egyhangúlag megválasztotta a bizottság titkárának.
4. A Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság titkos szavazással a bizottság soraiba kooptálásra javasolta Bottlik Zsolt, Csapó Tamás, Kókai Sándor és Tóth Géza köztestületi tagokat.
5. A Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság titkos szavazással Kocsis Károly és Kovács Zoltán tagot megválasztotta a Földtudományi Doktori Bizottság tagjává.
6. A Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság nyílt szavazással úgy határozott, hogy az albizottságokat (Politikai Földrajzi Albizottság, Településföldrajzi Albizottság, Történeti Földrajzi Albizottság, Turizmusföldrajzi Albizottság, Kartográfiai Albizottság, Oktatási Albizottság) változatlan formában kívánják tovább működtetni.
7. A Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság titkos szavazással, egyhangúlag jóváhagyta Lenkey Gábor és Tőkés Tibor tagfelvételi kérelmét a bizottság köztestületi tagjainak sorába.

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

- Gazdaságföldrajzi Albizottság

2017. december 13. Debreceni Egyetem

1. A 2017-es év értékelése, különös tekintettel a Földrajzi Közlemények tematikus számára.
2. A Gazdaságföldrajzi Műhely részvétele 2018 fontosabb konferenciáin
3. Gazdaságföldrajzi témájú egyetemi jegyzet előkészítésével kapcsolatos feladatok;
4. BSc-s jegyzet megírásának előkészítése
5. Az albizottság megjelenése a GeoMetodika című folyóirat 2018-as számaiban
6. A készülő nemzeti atlással kapcsolatos szerepvállalás
7. Az albizottság tagjainak 2018-as konferenciákon történő részvétele, szekciók szervezése (Földrajzi Konferencia; Alföld konferencia)

- Településföldrajzi Albizottság

2017. április 20. Bük – A településföldrajzi kutatásokkal kapcsolatos jövőbeli feladatok és lehetőségek megbeszélése

- Turizmusföldrajzi Albizottság

2017. október 6. Kodolányi János Főiskola Budapesti Oktatási Központ:

1. Turizmus Bulletin folyóirat újraindításával kapcsolatos akadémiai feladatok, a folyóirat szerkesztésben, cikkek rekrutálásában, lektorálásában való, egységes elvek mentén történő részvétel biztosítása, illetve segítése.
2. Turizmus és Vidékfejlesztési Tanulmányok folyóirat akadémiai minősítését szolgáló kihívások, feladatvállalás.

8. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

- Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság

1. A Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság is részt vett a Szegeden 2017. február 6-án megrendezett Az Alföld településföldrajzi kutatásának új eredményei című

tudományos ülés megszervezésében, amelyen a résztvevők köszöntötték a 80 éves Prof. Dr. Becsei Józsefet, az SZTE professzor emeritusát.

2. A Társadalomföldrajzi és Természetföldrajzi Tudományos Bizottság közös szervezésében került sor a Magyar Tudományos Akadémián 2017. március 14-én az II. Földrajztudományi előadónap az Akadémián – Kitekintés a geográfia határterületeire című tudományos ülésre, amelyen 11 előadás hangzott el. A program rendkívül sikeres és népszerű volt (a résztvevők száma meghaladta a 80 főt), és jól szimbolizálta a földrajz és a különböző társtudományok közötti szoros kapcsolatot.

- Gazdaságföldrajzi Albizottság

A Gazdaságföldrajzi Albizottság szervezésében került sor 2017. november 6-án Budapesten, a „Nézőpont kérdése? Válság(ok) és értelmezéseik az európai periferián; a gazdasági válság és térbeli hatásainak vitája interdiszciplináris megközelítésben” tudományos ülésre és panelvitára, amelyen 29 fő vett részt.

- Politikai Földrajzi Albizottság

1. A Politikai Földrajzi Albizottság szervezésében 2017. november 22-én Pécsen „Embervághíd” – a magyar hadtörténelem legnagyobb győzelme címmel kerekasztal megbeszélésre került sor, amelyen a résztvevők 1917-es Caporetto-i áttörés politikai és katonaföldrajzi hátterét és következményeit tárgyalták meg.

2. A Politikai Földrajzi Albizottság szervezésében 2017. december 13-án Pécsen „Katalónia 2017 – Balkanizálódó Spanyolország” címmel kerekasztal-megbeszélésre került sor, amelyen a résztvevők Katalónia Spanyolországon belüli helyzetét vitatták meg.

- Településföldrajzi Albizottság

A Településföldrajzi Albizottság szervezésében került sor 2017. április 20-21-én Bükön a 14. Településföldrajzi Konferenciára, amelyen közel 30 előadó vett részt

- Történeti Földrajzi Albizottság

1. A Történeti Földrajzi Albizottság fontos szerepet töltött be a 2017. november 17-én Pécsen megrendezett Kárpát-medence történeti földrajza konferencia megszervezésében, amelyen kb. 20 előadás hangzott el.
2. A Történeti Földrajzi Albizottság is részt vett a 33. Nyírségi Földrajzi Napok megszervezésében, amelynek keretében, 2017. november 14-15-én több történeti földrajzi témájú előadás is elhangzott.

- Turizmusföldrajzi Albizottság

Az albizottság fontos szerepet játszott 2017. október 6-án megrendezésre került VI. Magyar Turizmusföldrajzi Szimpózium „Turizmus 3.0” megszervezésében. A kétévente megrendezésre kerülő tudományos tanácskozáson 10 szekcióban összesen 60 előadás hangzott el.

3. A bizottság által adott díjak: –

4. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben:

5. A bizottság 2017. évi kiadványai:

- A Gazdaságföldrajzi Albizottság tagjai tevékeny szerepet vállaltak a Földrajzi Közlemények 2017/3. tematikus számának a megírásában.
- A Településföldrajzi Albizottság tagjainak részvételével jelent meg a Településföldrajzi Tanulmányok 2017/1, 2017/2, 2017/3 és 2017/4. száma.
- Nyíregyházi Egyetem Turizmus és Földrajztudományi Intézete és az MTA Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottság Történeti Földrajzi Albizottsága közös folyóirataként jelent meg 2017-ben a Történeti Földrajzi Közlemények 2017/1, 2017/2, 2017/3-4. száma.
- Turizmusföldrajzi Albizottság Régi T, Rátz T, Michalkó G (szerk.) (2017) Turizmus és transzformáció. Orosháza; Budapest: Kodolányi János Főiskola; MTA CSFK Földrajztudományi Intézet; Magyar Földrajzi Társaság, (Turizmus Akadémia; 8.) (ISBN: 978-615-5075-38-4)

6. **Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőire és aktivizálására):

A Civil Review IF-es folyóirat 2017/4-es tematikus száma a határon túli és a diaszpórában élő magyarság identitásával, annak megőrzésével foglalkozott részben politikai földrajzi megközelítésből hét angol nyelven megjelent tanulmányon keresztül.

Budapest, 2018. január 23.

Dövényi Zoltán s. k.
elnök

Kozma Gábor s. k.
titkár

**Az MTA Földtudományok Osztálya
Természetföldrajzi Tudományos Bizottságának
2017. évi tevékenysége**

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Csorba Péter, az MTA doktora
Titkár: Gyenizse Péter PhD

Al- és munkabizottságok a tisztségviselők feltűntetésével:

- Geoinformatikai Albizottság:
Elnök: Szabó Szilárd, az MTA doktora
Titkár: Mucsi László PhD
- Geomorfológiai Albizottság:
Elnök: Kis Éva, a földrajztudomány kandidátusa
Titkár: Kiss Tímea, az MTA doktora
- Tájföldrajzi Albizottság:
Elnök: Lóczy Dénes, az MTA doktora
Titkár: Szilassi Péter PhD

A Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottsággal közös albizottságok:

- Oktatási Albizottság:
Elnök: Farsang Andrea, az MTA doktora
Titkár: M. Császár Zsuzsa PhD
- Kartográfiai Albizottság
Elnök: Zentai László, az MTA doktora
Titkár: José Jesús Reyes Nuñez PhD

2. Tudományos bizottság létszáma: 28

Akadémikus: 3
MTA doktora és tudomány doktora: 17
Kandidátus: –
PhD: 8

3. Tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: 115

Akadémikus: 3
Tudomány és MTA doktora: 23
Kandidátus: 11
PhD: 78

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

2017. március 14.

A Társadalomföldrajzi és a Természetföldrajzi Tudományos Bizottság „*II. Földrajztudományi előadónap az Akadémián - Kitekintés a geográfia határterületeire*” című tudományos ülése zajlott az MTA Székház Nagytermében (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet).

Program:

Elnöki megnyitó (Csorba Péter, az MTA doktora – Dövényi Zoltán, az MTA doktora)
 A földrajzi folyóiratok a tudománymetria mérlegén (Sipos Anna Magdolna PhD)
 Tájökológusok és tájépítészek szakmai együttműködése (Csorba Péter, az MTA doktora, Szilassi Péter PhD)
 Természetföldrajzi vizsgálatok a régészet szolgálatában (Sipos György PhD – Kiss Tímea, az MTA doktora – Mezősi Gábor, a földrajztudomány doktora – Révész László, a történelemtudomány kandidátusa – Tóth Orsolya – Tóth-Farkas Márton – Páll Dávid Gergely PhD – Rosta Szabolcs PhD – Csányi Viktor – Gaál Gergő)
 Földrajz, földtan, területfejlesztés, tájvédelem és ismeretterjesztés együttes színterei: a geoparkok (Korbély Barnabás – Prakfalvi Péter – Horváth Gergely, a földrajztudomány kandidátusa)
 Geográfusok, vízügyi szakemberek és katasztrófavédők a villámárvizek ellen (Czigány Szabolcs PhD – Pirkhoffer Ervin PhD – Ronczyk Levente PhD – Nagy Gábor – Balatonyi László PhD)
 Környezeti kihívások és társadalmi reakciók a Duna–Tisza közén (Hoyk Edit PhD – Lennert József – Farkas Jenő Zsolt PhD – Kovács András Donát PhD)
 Geojurisprudenz és a magyar állampolgárság történeti politikai földrajzi összefüggései (Hajdú Zoltán, az MTA doktora)
 Az ingatlanpiac földrajzi jellegzetességei (Nagy Gábor, a földrajztudomány kandidátusa)
 Az irodalmi földrajz, avagy a szépirodalom hasznosságáról (Nagy Miklós Mihály, a hadtudomány kandidátusa, PhD)
 A pénzhamisítás területi és strukturális jellemzői Magyarországon (Réthy Barbara – Dövényi Zoltán, az MTA doktora)
 A gazdasági válság földrajza Kína példáján (Gyuris Ferenc PhD)
 Elnöki zárszó (Csorba Péter, az MTA doktora – Dövényi Zoltán, az MTA doktora)

2017. június 6. 11 óra

Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya Természetföldrajzi Tudományos Bizottságának ülése (helyszín: MTA Nádor Irodaház, Budapest, Nádor utca 7.).

Az ülésen összesen 17 fő volt jelen.

Program:

1. Az MTA Földtudományok Osztálya doktori követelményrendszerének felülvizsgálata – javaslatok, észrevételek
2. A Földrajztudományi előadónap az Akadémián rendezvényhez kapcsolódó gondolatok
3. A GeoMetodika módszertani folyóirat és honlap
4. Szavazás Kozma Katalin, Makádi Mariann és Sütő László köztestületi tagságáról. A 17 megjelent bizottsági tag 100%-a igennel szavazott Kozma Katalin, Makádi Mariann és Sütő László köztestületbe való felvételéről.

2017. november 7. 13 óra

A Természetföldrajzi Tudományos Bizottság alakuló ülése. Az ülés helyszíne volt: MTA Nádor Irodaház, 29. terem (1051 Budapest, Nádor utca 7.)

Program:

1. Tisztújítás - a bizottság elnökének és titkárának megválasztása (Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök)
2. A Földtudományi Doktori Bizottság két tagjának megválasztása (Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök)
3. A bizottság al- és munkabizottságainak megújítása (Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök)

Határozatok:

1. Csorba Péter tagot titkos szavazással megválasztotta a tudományos bizottság elnökének, Gyenizse Pétert pedig titkárának.
 2. Titkos szavazással a bizottság soraiba kooptálásra javasolta Dobos Anna, Hevesi Attila, Pődör Andrea, Sütő László és Zentai László köztestületi tagot.
 3. Titkos szavazással Lóczy Dénes és Szabó Mária Ottilia tagot megválasztotta a Földtudományi Doktori Bizottság tagjává.
 4. A Természetföldrajzi Tudományos Bizottság nyílt szavazással úgy határozott, hogy az albizottságokat (Geoinformatikai Albizottság, Geomorfológiai Albizottság, Tájföldrajzi Albizottság, Kartográfiai Albizottság, Oktatási Albizottság) változatlan formában kívánja továbbműködtetni.
- 5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):**

2017. január 31. 14 óra

Oktatási Albizottság ülése. Helyszíne: MTA, 1051 Budapest, Nádor u. 7.

Program:

1. Új tagok bemutatkozása
2. Tagfelvételi szavazás
3. Szakgimnáziumok kerettantervi fejlesztései. - felkért előadó: Ütőné Dr. Visy Judit J.
4. Akkreditált pedagógus továbbképzési programok földrajzból az egyes tanárképző
5. helyeken: jelen állapot és a tervek, lehetőségek. - Makádi Mariann, Teperics Károly,
6. Pajtókné Tari Ilona, Farsang Andrea, M. Császár Zsuzsanna beszámoló
7. Digitális (Online) földrajz szakmódszertani folyóirat alapítása - előterjesztő: M. Császár Zsuzsanna
8. Megoldásra váró feladatok: a Bizottság 2017 évi programjához ötletbörze

2017. május 25.

A Geoinformatikai Albizottság tagjai informális ülést tartottak 2017. május 25-én, a Debreceni Egyetemen megrendezett VIII. Térinformatikai Konferencia és Szakkiállítás keretében.

2017. szeptember 15. 12 óra

Oktatási Albizottság ülése. Helyszíne: ELTE TTK Földrajz- és Földtudományi Intézet szakmódszertani szeminárium terem (III/7 Budapest, Pázmány P. sétány 1/c. déli épület 1. emelet 1-225.)

Program:

1. Új tagok (Vizy Zsolt és Guba András) bemutatkozása
2. Tagfelvételi szavazás (A két új tag felvétele a tagok 100%-os támogatása mellett)
3. MFT 2017. aug. 26-i soproni ülésén a földrajzoktatás helyzetéről szóló beszélgetésről beszámoló - felkért előadó: Dr. Szilassi Péter "A magyar földrajzoktatás küldetése és stratégiai jövőképe a készülő NAT kapcsán" témában.
4. Geometodika (Online) földrajz szakmódszertani folyóirat első számának bemutatása - előterjesztő: Dr. Makádi Mariann
5. KOALA program földrajzoktatási vonatkozásai- felkért előadó: Dr. Pajtókné Dr. Tari Ilona

2017. október 20-21.

A Geomorfológiai Albizottság ülése. Helyszín: Eresztvény

Az MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság Geomorfológiai Albizottsága 2017. október 20-21-én rendezte meg albizottsági üléssel egybekötött Geomorfológiai Terepkonferenciáját az Ipoly–Karancs–Medves térségében. Szervező: Kis Éva, Kis Tímea, Horváth Gergely.

Program: a Karancs–Medves vidék felszínformáinak tanulmányozása, a Salgó és a Boszorkánykő (Kis-Salgó), az eresztvényi bazaltbányák, az ipolytarnóci ősmaradványok, az Ipoly-völgy geomorfológiai térképezése

Felkért előadások az albizottság ülésén:

1. Fábíán Szabolcs: Az angol nyelvű képzés helyzete a PTE Földrajzi Intézetében
2. Kis Éva: A természetföldrajzi publikálás helyzete hazánkban

6. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

2017. február 12-13.

A Nemzetközi Térképészeti Társulás (International Cartographic Association, ICA) elnöksége megtartotta éves ülését az ELTE Lágymányosi Campusán. Az ülés megszervezését a Kartográfiai Albizottság és az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék biztosította. Fényképes beszámoló:

<http://lazarus.elte.hu/hun/tantort/2017/2017-02-13-ica/thumb.html>

2017. március 17.

Szép Magyar Térkép 2016 eredményhirdetése és a kiállítás megnyitója az Országos Széchényi Könyvtár Térképtárában. A Kartográfiai Albizottság tagjai részt vettek az éves verseny megszervezésében, a benevezett munkák zsűrizésében illetve a kiállítás megnyitójában.

2017. május 25-26.

VIII. Országos Térinformatikai Konferencia és Szakkiállítás

A Geoinformatikai Albizottság 2017 május 25-26-án tartotta szokásos éves konferenciáját immár 8. alkalommal, több mint 200 résztvevővel. Szervezői a Debreceni Egyetem Földtudományi Intézete, az MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság

Geoinformatikai Albizottsága, az MTA DAB Környezettudományi Bizottsága, a HUNAGI és az eKÖZIG Zrt. volt.

A konferencia tervezett területei:

1. Térinformatika – amit tudni kell
2. Térinformatika a területfejlesztésben és a környezetvédelemben
3. Térinformatikai adatinfrastruktúra, adatgazdálkodás
4. Önkormányzati térinformatikai alkalmazások
5. Adat, érték, ár, minőség, tulajdon és marketing a térinformatikában
6. Korszerű térinformatikai technológiák és módszerek
7. Térinformatika a mezőgazdaságban
8. A térinformatika (GIS) a mérnöki gyakorlatban
9. Térinformatika (GIS) az oktatásban
10. Open Source GIS és egyéb (a jelentkezők által megjelölt témakörökben)

A pontos program és az elhangzott előadások megtalálhatók a rendezvény kötetében, amely letölthető a konferencia honlapjáról.

2017. május 23.

Emlékkülés Lovász György professzor úr tiszteletére

Helyszín: PTE TTK Földrajzi Intézet. Szervezők: Gyenizse Péter, Czigány Szabolcs, Pirkhoffer Ervin, Fábián Szabolcs.

Az előadóülésen a Földrajzi Tudományos Bizottságok tagjai (Schweitzer Ferenc, Lóczy Dénes, Gyenizse Péter és Czigány Szabolcs) négy előadást tartottak.

2017. május 25-27. között a Tájföldrajzi Albizottság a Szegedi Tudományegyetem Földrajzi és Földtudományi Intézetével, valamint az U-GEO Alapítvánnyal közösen volt a szervezője, egyben házigazdája a kétévenként megrendezésre kerülő VII. Magyar Tájökológiai Konferenciának.

Az idei rendezvény különösen nagy hangsúlyt fektetett a táj kutatással szoros kapcsolatban álló területeken (például várostervezés, területrendezés, agrárium, erdészet stb.) dolgozó szakemberekkel folytatott tapasztalatcserére, a gyakorlati tájvédelemmel kapcsolatos problémák megvitatására, az ágazatokon átívelő közös szempontok megtalálására, valamint a téma szakpolitikai kapcsolódására. E célok jegyében fogant az immár hetedik Magyar Tájökológiai konferencia alcíme: „Interdiszciplináris táj kutatás a XXI. században.”

A konferencia 3 napja alatt közel 200 résztvevő 15 tematikus szekció keretében, több mint 150 prezentációban mutatta be legújabb eredményeit. Nyolc magyar nyelvű és két idegen nyelvű plenáris előadás adott kitekintést a táj kutatás aktuális kihívásairól, a nemzetközi kutatási trendekről, a táj ökológia hazai helyzetéről és jövőbeli lehetőségeiről.

A már szinte állandó résztvevőnek számító geográfus, tájépítész, erdész és agrármérnök kutatókon, gyakorlati szakembereken kívül a korábbi évekhez képest nagyobb számban vettek részt a konferencián biológusok, főként ökológusok.

A konferenciához kapcsolódóan kezdeményezték az International Association for Landscape Ecology (IALE) magyarországi tagozatának újjáalakulását annak reményében, hogy ez még inkább előmozdítja a hazai kutatási eredmények nemzetközi kapcsolódását.

A rendezvény zárásaként a résztvevők fél napos szakmai tanulmányúton vehettek részt, mely során megtekintették a Nagyszéksós-tó sikeres vizes élőhely rekonstrukcióját, a Fehér-tó élővilágát valamint a világviszonylatban is ritkaságnak számító csolyospálosi réti mészkő feltárással is megismerkedhettek. Részletek a következő honlapon olvashatók: <http://www.geo.u-szeged.hu/tajokologia/>

2017. június 9-10.

Karsztfejlődés XXII. Konferencia. A Geomorfológiai Albizottság rendezvénye.

Helyszín: Szombathely– Bük, Művelődési és Sportközpont. Főszervező: Veress Márton.

Az előadások négy szekcióban zajlottak: Tudománytörténeti- és pszeudokarszt, Barlang, Karsztmorfológia és Karszthidrológia.

A Geomorfológiai Albizottság tagjai közül többen is tartottak előadást:

1. Keveiné Bárány Ilona: Néhány gondolat a karsztökológiai rendszer sérülékenységről
2. Deák György, Péntek Kálmán, Füzesi István, Vetési-Foith Szilárd, Veress Márton: A karsztosodás során kialakult törmelékzóna modellezése
3. Veress Márton: Glaciokarszt oldásos dolináinak kialakulása és képződési környezete alpi és dinári példák felhasználásával
4. Móga János, Szabó Judit, Gönczy Sándor, Lippmann László, Bódai Barbara: Az aknaszlatinai-sókarszt dinamikus változó felszínformáinak vizsgálata terepi és GIS módszerekkel

A konferencián elhangzott előadások anyagát online tanulmánykötet tartalmazza.

2017. június 16-20., Trans-Atlantic Training

2017. június 20-23., SCERIN - South Central and Eastern European Regional Information Network

Helyszín: PTE TTK és MTA Pécsi Akadémiai Bizottsága. Főszervező: Ronczyk Levente. A szervezésben a Geoinformatikai Albizottság tagjai is részt vettek.

Rangos, nemzetközi földmegfigyelési rendezvénysorozatnak adott otthont a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kara. A prágai Károly Egyetem, a NASA, az Európai Űrügynökség és a PTE TTK Földrajzi Intézet közreműködésével több mint 25 országból megközelítőleg 100 szakember vitatta meg, hogy a műholdak segítségével milyen információkat gyűjthetünk Földünk környezeti állapotáról.

A rendezvényen előadott a Landsat program tudományos igazgatója. A Google üzletág vezetője ismertette az általuk kifejlesztett legújabb földmegfigyelési alkalmazásokat, valamint angol szakemberek adtak átfogó képet az Európai Űrügynökség űrfelvételeinek gyakorlati alkalmazásáról. A fentieken túl francia, svájci, osztrák kutatóintézetek, cégek ismertették az élelmiszerbiztonság, az illegális fakitermelés, a környezeti katasztrófák úrból történő megfigyeléseinek lehetőségeit. Részletek a következő honlapokon olvashatók:

http://web.natur.cuni.cz/gis/tat/?page_id=24

<http://csebr.cz/scerin2017/index.html>

2017. november 15.

GIS Day a Debreceni Egyetemen

A Debreceni Egyetem Földtudományi Intézete és a Geoinformatikai Albizottság 2017. november 15-én szakmai délutánt szervezett a pályaválasztás előtt állók és a térinformatika iránt érdeklődők számára.

Az eseményen az állami és a magánszektorból érkező vendégelőadók beszéltek arról, hogy milyen feladataik vannak, hogyan hasznosítják térinformatikai ismereteiket nap mint nap.

Program:

Mi is az GIS?!

GIS a gyakorlatban - szakmai bemutató

KÉRDEZZ a szakemberektől!

Kerekasztal beszélgetés zajlott le az alábbi szakemberekkel: Sándor Csaba (ViaMap Kft.), Szankovics Mónika (térinformatikus - HBMKH DJH), Dányi József és Góré Tibor (Geodézia Kelet ZRt.).

2017. november 15.

V. GIS day a PTE TTK-n

November 15-én került sor a PTE TTK Földrajzi Intézete által rendezett GIS day-re, immár ötödik alkalommal. A rendezvény idén is nagy sikert aratott, 209 fő regisztrált az eseményen, így a tavalyihoz képest újra rekordot döntött a részvétel. A rendezésben a Geoinformatikai Albizottság tagjai is részt vettek.

A szakmai előadásokon vállalkozások, cégek munkájával ismerkedhetett meg a hallgatóság. A földméréstől kezdve a 3D modellezésen, statisztikán, növénytermesztésben alkalmazható térinformatikán át a közönség hallhatott fotogrammetriai mérésekről, atomerőmű-beruházás során alkalmazott földtani térinformatikáról, valamint bepillantást nyerhetett egy térinformatikával foglalkozó startup cég munkájába is.

Legnagyobb létszámban természetesen a PTE TTK képviseltette magát, de több középiskola diákjai is jelen voltak, így a pécsi Janus Pannonius és CR Nagy Lajos Gimnáziumból, a Pollack Mihály Szakközépiskolából és a gyöngyi Tolnai Lajos Gimnáziumból érkeztek érdeklődő fiatalok. A Magyar Honvédség mellett az egyetem több karának munkatársai és 21 vállalkozás is megjelent a rendezvényen.

Program:

Gábrriel Róbert dékán (Természettudományi Kar) és Gyenizse Péter (Térképészeti és Geoinformatikai Tanszék)

Nagy Miklós: A földmérés szerepe a térinformatikában

Arnócz István (SpaceApps Kft.): Startup feeling

Csunderlik László (GDi Magyarország Kft.): Insights for ArcGIS

Markócs József (Topolynx Kft.): A Topolynx Kft. szoftverpalettája

Szalay László (Magyar Honvédség Geoinformációs Szolgálat): A Magyar Honvédség geoinformációs támogatása

Gross Miklós (Eurosense Kft.): 3D városmodellezés

Kezán András (Központi Statisztikai Hivatal): Téradat-integráció a hivatalos statisztikában

Szántói Zoltán (JRC Ispra): Copernicus global land monitoring service

Majkút Árpád (Bonafarm Csoport): Térinformatikai megoldások és kihívásai a növénytermesztésben

Nagy Attila (HERE Technologies): A helyalapú adatok ereje a jövő mindennapjaiban

Szujó Gábor (Kőmérő Kft.): A fotogrammetriai felméréstől a komplex módon értelmezhető földtudományi tér adatok rendszeréig

Rábay Andor (Paks II. Atomerőmű Zrt.): A földtani térinformatika szerepe az erőmű-beruházás során

2017. december 1.

A Kartográfiai Albizottság Térképészeti Tudományos Nap című tudományos ülést szervezett a Magyar Tudományos Akadémián. A 2016-ban megkezdett sorozat 2. rendezvénye, amelyen idén megünnepeltük az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék szerverén elérhető Virtuális Glóbuszok Múzeumának a 10. évfordulóját. A tudományos ülésnapon öt előadás hangzott el. Absztraktfüzet, fényképes összefoglaló stb. megtekinthető és letölthető a következő címen: <http://lazarus.elte.hu/hun/mta-kart/ttn-2017/ttn2017.htm>

2017. december 18.

Tudományos emlékülés Zámbo László geográfus, karsztkutató tiszteletére

Helyszín: MTA CSFK Földrajztudományi Intézet konferenciaterme

Az MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottsága Geomorfológiai Albizottsága, az ELTE TTK Természetföldrajzi Tanszéke és az MTA CSFK Földrajztudományi Intézete közös tudományos emlékülése. Szervező: Kocsis Károly, Kis Éva, Csorba Péter, Gábris Gyula, Kis Tímea.

Az emlékülésen a Földrajzi Tudományos Bizottságok és a Geomorfológiai Albizottság tagjai 11 előadást tartottak:

1. Kocsis Károly: Bevezető gondolatok
2. Móra János: In memoriam Zámbo László: egy kreatív karsztkutató szakmai életútja
3. Gábris Gyula: Személyes visszaemlékezések
4. Csorba Péter: A mérések szerepe a terepi kutatásokban
5. Keveiné Bárány Ilona: Néhány gondolat a töbrök sajátos mikrokörnyezetéről
6. Hevesi Attila: A töbrök kialakulási folyamatának mérése Zámbo László módszerei szerint és azok eredményei
7. Telbisz Tamás: Cseppkőkoroktól a LIDAR-os töbrő-morfometriáig: karsztkutatás az Aggteleki-karszton Zámbo Lászlóval és nélküle
8. Móra János: Epikarsztos kutatások a Tapolcai-és a Gömör-Tolnai karszton
9. Veress Márton: A Bakonyvidék karsztja
10. Schweitzer Ferenc: Travertin sztratiográfia
11. Kis Éva, Balogh János, Baloghné di Gléria Mária: Zámbo László löszkutatásai nyomdokán: geomorfológiai és geokronológiai vizsgálatok a Kárpát-medence peremvidékén

7. A bizottság által adott díjak: –

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben:

Dr. Klinghammer Istvánt (az ELTE volt rektorát, a Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék volt tanszékvezetőjét) Budapest díszpolgárává avatták.

Dr. Kiss Tímea Bolyai-plakettet vett át 2017-ben a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriumától.

9. A bizottság 2017. évi kiadványai:

A Geoinformatikai Albizottság munkatársai részt vettek a VII. Térinformatikai Konferencia és Szakkiállítás (2017. május 25-26., Debreceni Egyetem) konferenciakötetének szerkesztésében és számos konferenciaközlemény szerzői voltak. A kiadvány letölthető a konferencia honlapjáról.
http://giskonferencia.unideb.hu/arch/GIS_Konf_kotet_2017.pdf

Balázs Boglárka (szerk.) 2017: Az elmélet és gyakorlat találkozása a térinformatikában VIII. – Debrecen Egyetemi Kiadó, Kapitális Nyomdaipari Kft., Debrecen, ISBN 978-963-318-638-1, 462 p.

Schweitzer Ferenc 2017: Tanulmányok a geomorfológia, a geokronológia, a hidrogeográfia és a Marskutató területéről. Elmélet–Módszer–Gyakorlat 73. MTA CSFK Földrajztudományi Intézet, Budapest, 236p. ISBN 978-963-9545-54-0, ISSN 0139-2875

Dobos Anna - Mika János 2017: Természeti és kultúrtörténeti értékek Eger térségében. Natural and cultural Heritage in the Eger Region. Eszterházy Károly Egyetem, Líceum Kiadó. Eger, 164p. ISBN978-615-5621-45-1

Veress Márton (főszerk.) 2017: Karsztfejlődés XXII. - ELTE SEK Földrajz Tanszék Sombathely, 209.p. HU ISSN 1585-5473

Megjelent a Szélrózsa, az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék által kiadott Studia Cartologica 15. kötete, Klinghammer István akadémikus 75. születésnapja alkalmából.

Az Oktatási Albizottság tagjainak összefogásával megjelent a Magyar Földrajzi Társaság új folyóirata, a GeoMetodika, ami elérhető a <http://geometodika.elte.hu> honlapon.

A lap főszerkesztője dr. Makádi Mariann, szerkesztők: dr. Horváth Gergely, dr. Pál Viktor, Sándor József.

A szerkesztőbizottság elnöke: Dr. Farsang Andrea. A szerkesztőbizottság tagjai: dr. Benedek József, Dr. Gábris Gyula, dr. Gherdán Katalin, dr. Karancsi Zoltán, dr. Kormány Gyula, dr. Nagyvárad László, dr. Pajtókné dr. Tari Ilona, Dr. Probáld Ferenc, dr. Szabó József, dr. Szilassi Péter, dr. Teperics Károly, Guba András, Mácsai Anetta

Felelős kiadó: Dr. Csorba Péter.

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a

bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó közttestületi tagság képviselőjére és aktivizálására): –

2017. február 6-7.

13. Konferencia Environmentálnej Archeologie, Nyitra, 6–7 February 2017.

Thomas Kalicki, Zsolt Mester, Janus Kozlovski, Anna Budek, Anna Dobos, Marcin Fraczek: Geoarcheological context of Paleolithic sites near Eger (northern Hungary)

2017. március 2-3.

2017 EUROGEO Annual Meeting and Conference on Key challenges for geographical education (Amszterdam). A Kartográfiai Albizottság tagjai több előadást tartottak.

A „Primary teaching and training” című szekcióban:

Reyes Nunez José Jesús (ELTE): How do children represent the world on their maps?

A „GIS & Cartography 1” című szekcióban:

Dékány Krisztina (KSH): Geoinformatics in education during lessons

2017. március 22.

Európai Földmérők és Geoinformatikusok Napja (Budapest).

Zentai László „A kartográfiai vizualizáció evolúciója” címen tartott előadást.

2017. április 6-7.

ENSZ földrajzi nevekkel foglalkozó szakértői csoportjának prágai találkozója.

Gercsák Gábor, az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék oktatója „The use of exonyms in present-day Hungary” címmel tartott előadást.

2017. június 1–2.

XI. Geohazards Conference (XI. Földtani Veszélyforrás Konferencia), Helyszín: Fonyód, Szervező: Oszvald Tamás.

A rendezvényen a Geomorfológiai Albizottság több tagja tartott előadást.

Kis Éva, Schweitzer Ferenc, Lóczy Dénes, Szeberényi József, Viczián István, Balogh János: Új módszer alkalmazása a magyarországi Dél-Tisza vidék omlásos és csuszamlásos partfalszakaszai erózió veszélyeztetettsége mértékének vizsgálatában

Viczián István, Balogh János, Jakab Gergely, Kis Éva, Szalai Zoltán, Szeberényi József: Mérnökgeomorfológiai módszerek a partfal-rehabilitációban

Viczián István, Balogh János, Füsi Balázs, Kis Éva, Prácser Ernő, Prodán Tímea, Szeberényi József: Geomorfológiai és geofizikai módszerek alkalmazása a partfalvédelemben a kulcsi magaspart példáján

Szeberényi József, Madarász Balázs, Balogh János, Viczián István, Agárdi Norbert, Koczó Fanni, Kis Éva: Geomorfológiai szempontú vizsgálat és kockázatbecslés felszíni telephelyek kijelöléséhez

2017. július 2-7.

ICC2017 konferencia (Washington DC)

A Kartográfiai Albizottság tagjai több előadást tartottak.

Albert Gáspár (ELTE): How hard is it to design maps for beginners, intermediates and experts? (előadás)

Gede Mátyás (ELTE): Using Cesium for 3D Thematic Visualisations on the Web (előadás)

- Gede Máttyás (ELTE), Farbinger Anna: Displaying annotations for digitised globes (előadás)
- Gede Máttyás (ELTE), Hargitai Henrik: An Online Planetary Exploration Tool: “Country Movers” (előadás)
- Hegedüs Ábel, Zentai László (ELTE): Adventures of a world atlas – History of the publication of the Debes Atlas in Hungary (előadás)
- Kerkovits Krisztián, Gede Máttyás (ELTE): Web-based Decision Support System for Choosing the Appropriate Map Projection (poszter)
- Klinghammer István – Reyes Jesús (ELTE): Brief retrospection on Hungarian School Atlases (előadás)
- Pődör Andrea (ÓE) – Zentai László (ELTE): Educational aspects of crowdsourced noise mapping (előadás)
- Szigeti Csaba (ELTE): On the Way to Create Individualized Cartographic Images for Online Maps Using Free and Open Source Tools (poszter)
- Zentai László (ELTE) : The evolution of printing technologies in the development of orienteering maps (előadás)

Szekcióvezetések:

- Gede Máttyás: Cartographic Heritage into the Digital Cartoheritage on the Web VII. 5.
- Gede Máttyás: Planetary Cartography Craters and Projections VII. 6.
- Jesús Reyes: Cartography and Children Children’s mental thinking VII. 4.
- Zentai László: Education and training University educational programs VII. 5.
- Zentai László: History of cartography Historic maps of Africa VII. 4.
- Jesús Reyes a Barbara Petchenik nemzetközi térképrajz-verseny zsűritagja is. (VII. 6.)

2017.augusztus 16-21.

HUNGEO (Magyar Földtudományi Szakemberek XIII. Világtalálkozója). Pécs.

2017. 08. 16-21. Pécsi Tudományegyetem TTK Földrajzi Intézet. (Szervező: Magyarhoni Földtani Társulat). A rendezvényen a Geomorfológiai Albizottság több tagja tartott előadást.

Kis Éva, Schweitzer Ferenc: Duna és Tisza menti süllyedék területek vizsgálata

Kis Éva, Lóczy Dénes, Schweitzer Ferenc, Viczián István, Szeberényi József, Balogh János: A hódmezővásárhelyi 47-es északi elkerülő út építési környezetében bekövetkező felszíni formaváltozások vizsgálata

Viczián István, Balogh János, Kis Éva, Szeberényi József: A partfalmozgások és a geomorfológia kapcsolata a Duna Kulcs és Dunaújváros közötti magaspártjának területein.

Szeberényi József, Balogh János, Kis Éva, Viczián István: A Helembai-hegység rejtélyes üregei

2017. augusztus 26.

A Tudományos Ülésszakon (Sopron) előadással szerepeltek az Oktatási Albizottság tagjai. Farsang Andrea - M. Császár Zsuzsanna - Szilassi Péter - Pál Viktor - Teperics Károly: Probléma orientált oktatási lehetőségeket kínáló eszközfejlesztés megalapozása a földrajz oktatás módszertani megújítására.

2017. szeptember 30. – október 5.

Deutscher Kongress für Geographie, Tübingen 30. 9–5.10. 2017. Eberhard Karls Universität Tübingen. (Szervező: Deutsche Gesellschaft für Geographie)

Gábor Mezősi: Landscape Degradation at different spatial scales caused by aridification

2017. november 6-7.

Történeti táj-tájrégészet: eredmények és perspektívák a magyarországi tájrégészeti kutatásban, Budapest. 2017. 11. 6-7. MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet.

A rendezvényen a Geomorfológiai Albizottság több tagja tartott előadást.

Bartus Dávid, Czajlik Zoltán, Deák Márton, Nagy Balázs, Pupnik László, Viczián István: Brigetio hátszaga: a kutatás eddigi eredményei, módszerei és jövőbeli lehetőségei
Viczián István, Tóth Farkas Márton, Balogh János, Koczó Fanni, Szalai Zoltán, Szeberényi József: Geomorfológiai, környezettörténeti vizsgálatok a Budapest I. kerület, Fő utca 2.sz. alatti régészeti feltárás környezetéről

Páll Dávid, Liska András, Sipos György: Földtudományos vizsgálatok a gyulai Szigeterőd-projekt tervezésében

Páll Dávid, Tóth Farkas Márton, Sipos György: Mocsári természetvédelmi terület (III. kerület) földtudományi vizsgálata

2017. november 6-11.

9th IAG International Conference on Geomorphology, Vigyan Bhavan–New Delhi. 6–11. November 2017. (Szervező: IAG/AIG International Association of Geomorphologist)

Dénes Lóczy: Assessing the rehabilitation potential of floodplains: case study of the Lower Drava Plain in Hungary

Éva Kis, Dénes Lóczy, Ferenc Schweitzer: Geomorphic impact of by-pass road in the Lower Tisza region, Hungary

2017. december 8.

Környezettudományi Felsőoktatási Anket és Konferencia, Eger, Eszterházy Károly Egyetem (Szervező: Mika János, Dobos Anna).

Dobos Anna: Környezeti rekonstrukciós kutatások egy régészeti lelőhely esetében

A Kartográfiai Albizottság képviseltette magát más országos és nemzetközi rendezvényeken is: „Etnikai térképek Trianon árnyékában – Az etnikai térképezés múltja, jelene és jövője” című szeminárium (2017. április 20–21.); EGU 2017-es (European Geosciences Union General Assembly) konferenciája (Bécs, 2017. április 23-28.); „Digital Approaches to Cartographic Heritage” ICA konferencia (Vence, 2017. április 26-28.); Dimenziók Konferencia 2017 – Utazástörténet és tudományos utazók földrajzi és történelmi megközelítésben (Budapest, 2017. április 27-28.); Nyelvöldrajztól a névföldrajzig című konferencia (Kolozsvár, május 30-31.); ICC Joint Pre-Conference Workshop on Charting the Cosmos of Cartography: History – Names – Atlases (Washington DC, 2017. június 28-30.); ICC Pre-Conference Workshop on Mapping Tools for Non-Mapping Experts: Incorporating Geospatial Visualization Tools in Libraries (Washington DC, 2017. július 1.); ICC Pre-Conference Workshop on Different fields – one cartography (Washington DC, 2017. július 1.); ICC Pre-Conference Workshop on Generalisation & Multiple Representation (Washington DC, 2017. július 1.); IGU CGE Symposium on Integrating Knowledge and Understanding in Geography Education (Lisbon, 2017. október 25-28.).

Elkészült a Szilassi Péter Oktatási Albizottsági tagtársunk által összeállított, széles szakmai kör véleményét tükröző „*A Magyar Földrajzi Társaság állásfoglalása - A magyar földrajzoktatás küldetése és stratégiai jövője a készülő NAT kapcsán*” c. anyag.

OTDK, PTDK konferenciákra való hallgatói felkészítések

A Geomorfológiai Albizottság tagsága nagyon fontosnak ítéli meg a kollégák tehetséggondozásban történő erőfeszítéseit, különösen is kiemelve Kiss Tímea, Dobos Anna, Fábrián Szabolcs és Sipos György e téren végzett munkáját.

Debrecen-Pécs, 2018. január 25.

Csorba Péter s. k.
elnök

Gyenizse Péter s. k.
titkár

**Az MTA Földtudományok Osztálya
Földtudományi Doktori Bizottságának 2017. évi tevékenysége**

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Pálfy József, az MTA levelező tagja
(a megújult FDB 2017. novemberi tisztújításáig)
Titkár: Szűcs Péter, az MTA doktora
(a megújult FDB 2017. novemberi tisztújításáig)

AI- és munkabizottságok a tisztségviselők feltüntetésével: –

2. Tudományos bizottság létszáma: 18

Akadémikus: 6
MTA doktora és tudomány doktora: 12
Kandidátus: –
PhD: –

3. Tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: –

Akadémikus:
Tudomány és MTA doktora:
Kandidátus:
PhD:

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

1. ülés

Időpont: 2017. január 9.
Helyszín: MTA 1051 Budapest, Nádor u. 7.
Napirend: 1. Pap Norbert doktori ügye
Határozatok:
1. Pap Norbert doktori eljárás megindításának támogatása, 75,38%

2. ülés

Időpont: 2017. június 14.
Helyszín: MTA 1051 Budapest, Nádor u. 7.
Napirend: 1. Kereszturi Ákos doktori ügye
2. Kozma Gábor doktori ügye
Határozatok:
1. Kereszturi Ákos doktori eljárás megindításának támogatása, 78,33%
2. Kozma Gábor doktori eljárás megindításának támogatása, 91,76%

3. ülés

Időpont: 2017. november 16.
Helyszín: MTA 1051 Budapest, Nádor u. 7.
Napirend: 1. Tisztújítás – a bizottság elnökének és titkárának megválasztása
Határozatok:
1. A Földtudományi Doktori Bizottság Haas Jánost egyhangúlag megválasztotta a bizottság elnökének
2. A Földtudományi Doktori Bizottság Magyar Enikő egyhangúlag megválasztotta a bizottság titkárának

5. **A bizottság albizottságainak ülései** (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.): –
6. **A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással** (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések): –
7. **A bizottság által adott díjak:** –
8. **A bizottság tagjainak elismerései** (díjak, kitüntetések) **2017-ben:** –
9. **A bizottság 2017. évi kiadványai:** –
10. **Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására):

2018. január 15.

Pálfy József s. k.
elnök

Szűcs Péter s. k.
titkár

**Az MTA Földtudományok Osztálya
Hidrológiai Osztályközi Állandó Bizottságának
2017. évi tevékenysége**

1. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

Elnök: Vágás István, a műszaki tudomány doktora

Alelnök: Szócs Teodóra PhD

Titkár: Baranya Sándor PhD

2. Állandó bizottság létszáma: 27

Akadémikus: 5

MTA doktora és tudomány doktora: 10

Kandidátus: 3

PhD: 9

3. Állandó bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: –

Akadémikus:

Tudomány és MTA doktora:

Kandidátus:

PhD:

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.): –

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.): –

6. A bizottság 2017. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

Élőhely-Hidraulika előadóülés

Az ülés időpontja: 2017. május 22. (hétfő) 14.00 óra

Helyszín: BME Központi épület, földszint 10.

Program

Megnyitó

Az áramlástan és a medermorfológia szerepe a halfauna alakulásában - Dr. Tóth Balázs -
Duna-Ípoly Nemzeti Park Igazgatóság, hidroökológiai referens

Élőlények hatása a hordalékmozgásra áramló vizekben - Dr. Borza Péter - MTA Ökológiai
Kutatóközpont, Duna-kutató Intézet, tudományos munkatárs

Élőhely jellemzés korszerű hidromorfológiai vizsgálatokkal - Dr. Baranya Sándor - Budapesti
Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék, egyetemi
docens

Felkért hozzászóló: Prof. Jolánkai Géza, a Debreceni Egyetem nyugalmazott egyetemi tanára

A húszperces előadások keretében a hallgatóság a halbiológiai és hidromorfológiai aktuális kutatási eredményekről kaptak betekintést. Az előadások célja a tudományterületek és a témával foglalkozó kutatások összekapcsolása volt.

7. A bizottság által adott díjak: -

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2017-ben: -

9. A bizottság 2017. évi kiadványai: -

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviseletére és aktivizálására):

Budapest, 2018. január 25.

Vágás István s. k.
elnök

Baranya Sándor s.k.
titkár